Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.11 112. ÅRGANG 27.10.26 - 16.11.26

I 2028 legges Dragvoll ned 14 | Butterfly-regissør Itonje Guttormsen 40 | Tøyen Holding om Tøyen Holding 48

Hva skjer med koding i KI-ens tidsalder?

Side 26

GRATIS

Vil du ha en annonse i Under Dusken?

Vil du nå direkte ut til Norges mest ettertraktede studenter? Under Dusken er Trondheims største studentavis!

Vi tilbyr annonser i forskjellige størrelser og kan også utforme annonser.

Ta kontakt med salgssjef@studentmediene.no for mer informasjon.

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Håvard Stenstadvold
– Tlf: 917 75 460
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Andreas Dalhaug
– Tlf: 468 32 913
avisnestleder@studentmediene.no

Anette Ravan
– Tlf: 902 76 287
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Emma Linnea Holm-Ross
– Tlf: 482 08 904
ansvarligredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Noah Handeland
– Tlf: 415 68 818
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Herman Bache Jenssen
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Inga Sægrov Binningsbø
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Hans Einar Tuhus Fuglum
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Sigrid Auno
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Eivind Karlsen Eines
kulturredaktor@studentmediene.no

FOKUSREDAKTØR
Lise Strand
fokusredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Wendy Wingwei Leung
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Grigore Cazacu
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISKSJEF
Nora Louise Weidemann Grimstad
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Thomas Vevle Bruknapp
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Cecilie Bjørnsdotter Raustein (sjef), Kristoffer Ramsøy Fredriksen (nestsjef), Benedikt Erikstad Javorovic, Christina Xenaki, Karianne Folkvord Furset, Sina Leirvik, Kjersti Eline Stuen, Mille Eftang Meinich, Erle Frost, Hallvard Speetjens Svindland, Amelia Vasaru, Lise Eriksen, Stine Aunan

GRAFIKERE
Nora Louise Weidemann Grimstad (1-3, 46-47)
Nicolas Pedersen Alter(4-13)
Louise Horn (14-25)
Magrethe Høgh Sognnæss (26-33)
Martine Bræck Hanssen (34-45)
Kaia Hågensli (46-57)

KORREKTUR
Anna Julie Wallenius

FORSIDE
Pernille Leine Nilsen

I denne utgaven

Halloweenplakat på side 30!

PALANTIR INNTAR TRONDHEIM

Eksklusivt Palantir-arrangement på Work work ble protestert mot av Studenter for Palestina. Palantir svarer på kritikken.

Side 8

ETTER FEMTI ÅR SKAL DRAGVOLL PENSJONERES

Siden 1978 har det blitt undervist i humaniora og samfunnsvitenskap på Dragvoll. Om knappe to år skal bygget legges ned som en del av campussammenslåingen. Enkelte er skeptiske.

Side 14

STUDERTE I TRONDHEIM PÅ 60-TALLET

Åtti år gamle Kirsten Schøyen hadde frivillig verv i UKEsenderen under UKA 1967. Hun mimrer tilbake til en tid da byen på mange måter var helt annerledes, og på mange måter helt lik.

Side 34

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studentersamfundet i Trondhjem, som står uten redaksjonelt ansvar.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

TRYKT I NORGE
NO - 123

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.

Heldigvis ingen som har dødd av å drikke

Les

Under Dusken

på nett!

www.underdusken.no

LEDER

Anette Rauan

NESTLEDER I UNDER DUSKEN

ILLUSTRASJON: Kaja Søreng

Generasjon brød og sirkus

Nylig ble jeg spurt om hva min generasjon tenker om fremtiden. Det ble alt annet enn en lystig lunsjprat.

Jeg begynte å ramse opp: klimakrise, krig, katastrofer, KI, dyrtid og jobbtørke. Du orker kanskje ikke enda en krisesak, og jeg forstår deg godt. Selv trakk jeg oppgitt på skuldrene og spurte hva de skulle til helgen.

Vi vet mer enn noen gang om verdens problemer, men det virker som vi i stadig mindre grad orker å engasjere oss – vi ønsker heller å bli underholdt.

Jeg tar meg ofte i å si, litt ironisk, at det er en «spennende» tid å leve i. For fy faen det er mye som skjer nå, eller? I Frankrike er det elev- og studentopprør. Ved Førdefjorden kjemper unge miljøaktivister mot staten. I USA er demokratiet under press. Listen er lang.

Mens en film utspiller seg i bakgrunnen, fikler jeg med mobilen. Videosnuttene foran øynene mine er en strøm av alt, men når jeg tenker tilbake på den siste timen, virker det som en strøm av ingenting.

Romerne hadde brød og sirkus. Vi har Tiktok og Foodora. Forskjellen er kanskje at vi ikke lenger trenger noen til å distrahere oss. Det klarer vi utmerket selv.

Plutselig dukker det opp en video av et barn som sulter, eller en skogbrann etter tørke. Jeg orker ikke ta stilling til det. «Uff, så fælt», tenker jeg, før jeg skroller videre til noen som lager kaffe med gresskarsmak.

Informasjonssuppen serveres i bufféen døgnet rundt. I en strøm av KI-generert innhold og desinformasjon må vi være kritiske til typen og mengden inntrykk vi tar inn. Vi vet at teknologien er laget for å skape disko i hjernens belønningssystem, og at gevinsten havner i lommene på tek-oligarkene.

Klikk og skjermtid er det som teller. Ikke nødvendigvis hva vi sitter igjen med.

Vi lever ikke lenger med teknologien, vi lever i den. Når vi konstant fyller hodene med underholdning og andres tanker, når skal vi få tid til å tenke våre egne? Jeg tror mange har full harddisk, og jeg frykter at vi skroller bort samfunnsengasjementet fordi det rett og slett blir for mye å ta stilling til.

Studenter har gjennom historien utfordret makten og stilt ubehagelige spørsmål. Hvem skal gjøre det hvis vi slutter å bry oss? Dagens beslutningstakere former fremtiden vi unge skal leve i. Jeg er ikke overbevist om at våre interesser står øverst på agendaen deres.

Samfunnet jeg vil leve i trenger meninger, motstand og diskusjon. Hvis apatien vinner, overlater vi samfunnsutviklingen til andre.

Vi må være kritisk tenkende, ikke bare konsumenter. Rettighetene vi nyter godt av, ble ikke vunnet av mennesker som trakk på skuldrene og skrollet videre.

I denne utgaven av Under Dusken møter du studenter som nekter å være passive tilskuere, men som organiserer seg i fellesskap og deltar i samfunnsdebatten. Vi trenger mer av det.

Så skru av den blinkende mobilen. Skru på det bankende hjertet og den briljante hjernen. Din stemme betyr noe. Ikke la den drukne i suppen.

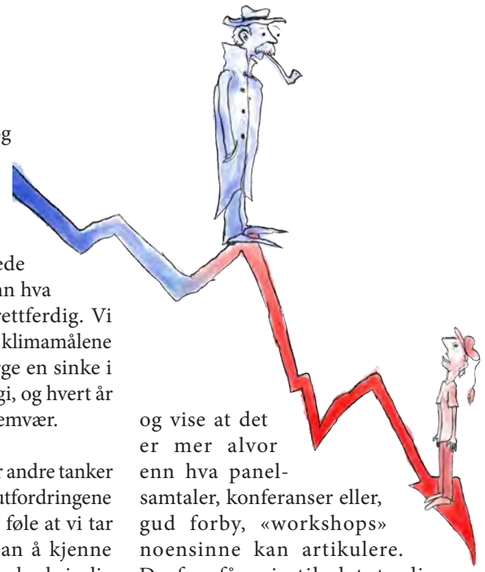
Fortidsnostalgi og fremtidsdystopi

ULRIK DAGER SNEVE
Samfundetleder

ILLUSTRASJON: Anders Køhl

Stadig får vi høre at vår generasjon risikerer å være den første på lenge som får det verre enn foreldregenerasjonen. Litt for sjelden reflekterer vi over hva det betyr.

Jeg har lenge misunnet de som er født på slutten av 1960-tallet, som var i tjueårene da muren falt, den kalde krigen tok slutt og verden åpnet seg. Kun kort tid etterpå, i 1992, kom verdens ledere sammen til Rio-konferansen som blant annet resulterte i FNs klimakonvensjon. Nå skulle man løse det problemet også! Og bare to år etterpå kom OL til Lillehammer.

I disse dager leser vi om unge mennesker og skoleelever som protesterer i Frankrike, Italia, Spania og andre nære land. Protestene har ved flere anledninger blitt svært voldelige og destruktive. For meg høres det veldig dumt og trangsynt ut når folk med likegyldig mine sier at det er slik franskmenn er, at de elsker å protestere. Jeg tror en mye viktigere forklaringsvariabel er at folk er desperate med tanke på egne framtidsutsikter og lei av de resultatene og svarene politikken gir dem.

På Samfundet denne siste uken i oktober ønsker vi, gjennom tre arrangementer, å sette et fornyet søkelys på en potensiell generasjonskløft i Norge. Vi har pekt ut to saker: klima- og boligkrise, som vi mener kan skape en slik kløft. Disse blir gjenstand for debatt og diskusjon på onsdag og torsdag. Boligmarkedet, slik det fungerer nå, er en ulikhetsmaskin der det å få hjelp av bemidlede foreldre betyr mye mer enn hva de fleste oppfatter som rettferdig. Vi kommer heller ikke til å nå klimamålene våre. Ute i Europa er Norge en sinke i overgangen fra fossil energi, og hvert år preges av stadig mer ekstremvær.

Det kan godt hende du har andre tanker om hva som er de fremste utfordringene for at vår generasjon skal føle at vi tar over en verden det går an å kjenne seg igjen i. Uansett er det ubeskrivelig viktig at vi sørger for at slike saker er på dagsordenen hele tiden, og at den generasjonen som tross alt fortsatt har makten i samfunnet aldri får hvile fra å tenke på dem.

I den sammenheng er det mulig å drøfte hvorvidt norske studenter og unge hadde vært tjent med mer opprør og protest. Det er absolutt ikke for at det skal utvikle seg til de volds- og plyndringsbølgene som skjer på kontinentet, men for å ta i bruk flere av demokratiets virkemidler og vise at det er mer alvor enn hva panel-samtaler, konferanser eller, gud forby, «workshops» noensinne kan artikulere. Derfor får vi, til det tredje arrangementet, besøk av student-demonstranter fra både Serbia og Nicaragua som har erfart hva det vil si å ofre noe for en protest.

90-tallets studenter kunne utforske det uskyldige nye internett og kjøpe leilighet etter en sommerjobb. Vi kan foreløpig spekulere i at framtidens studenter vil se på oss med samme fortidsnostalgi som den siste generasjonen før problemene virkelig eskalerte.

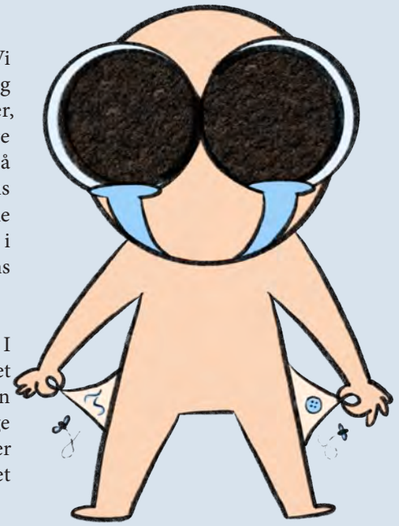
Lommeboken bestemmer hvem som deltar

DENNIS GJESDAL HILLESUND
Medlem av
Studentutvalget i Tekna

ILLUSTRASJON: Karen Kurisaki-Sagberg

Som det ble nevnt på Samfundsmøte den 17. oktober er det flere nyanser til saken om en studiestøtte på 1,5 G.

Jeg sitter i Studentutvalget i Tekna. Vi jobber for en bedre studenthverdag for våre 18 000 studentmedlemmer, og alle andre studenter. En av våre prioriterte arbeidsoppgaver var å knytte studiestøtten til folketrygdens grunnbeløp, G. Nå er målet å øke studiestøtten til 1,5 G, som tilsvarer i snitt 18 620 kr i måneden, mot dagens 15 488 kr.

Regjeringen har foreslått 1,25 G. I forrige utgave av Under Dusken luftet Samfundetleder Ulrik Dager Sneve en løsning på å stoppe her og heller bevilge midler til blant annet kantinesubsidier og frivillighet. Dette er flott, men det tilfredsstiller ikke lommeboken.

Se om du kjenner deg igjen i dette: Du har nettopp betalt husleie. Det er fredag, og noen venner spør om du blir med ut for å spise pizza. Du regner raskt i hodet og takker pent nei. Du har ikke råd.

Blant Teknas studentmedlemmer forteller over 55 prosent at de bruker mer enn halvparten av studiestøtten på husleie alene. 13 prosent bruker hele støtten på det. Pengene som er igjen skal dekke mat, strøm, varme, helsetjenester og ikke minst det sosiale som faktisk gjør studenttilværelsen sunn.

La oss dvele litt ved det.
I Trondheim og på campus over hele landet er det frivillige som holder hjulene i gang. Studentersamfundet, linjeforeninger, studentfestivaler, fadderuke, fredagspils, konsert med kjente og ukjente. Uten studerende ildsjeler som daglig blåser liv i disse tilbudene vil de opphøre. Vi verdsetter ikke det vi har før det er borte.

Studentbarometeret viser at stadig flere studenter jobber mer ved siden av studiene. Regnestykket er enkelt: mer deltidsjobb gir mindre tid til frivillighet. Mindre frivillighet gir et døende miljø, både for den som bidrar og for den som nyter det. Her nytter det ikke at frivilligheten får mer penger når det er studenten som betaler for frokosten på Rema.

Psykisk helse og sosialt samvær henger tett sammen. Når lommeboken bestemmer hvem som deltar og hvem som sitter hjemme, skyves utgangspunktet til de fleste studenter enda lenger bak.

En økning til 1,5 G vil, slik Sneve nevner, koste staten svært grovt: estimert 2,8 milliarder kroner ekstra i året. Det høres mye ut, inntil du leser Perspektivmeldingen 2024, som anslår at Norge ville spart 7,7 milliarder kroner årlig dersom alle studenter ble ferdige med studiene et halvt år tidligere.

Dersom bedre økonomi gjør at flere kan prioritere studiene, kan økt studiestøtte også være en investering i raskere gjennomføring. Vi må derfor vurdere samfunnskostnaden av studenter som ikke har råd til å studere på heltid.
Å låse studiestøtten til 1,5 G gir oss forutsigbarhet når kostnadene skyter i været. Vi studenter trenger tid til å studere og å delta i frivilligheten. I dag og neste år.

Er Palantir pluss Trondheim lik sant?

TEKST & FOTO: Halfdan Rindom Tofte

SfP kritiserer selskapet for å bidra til folkemord. Palantir anser kritikken som antisemittisk, medan NTNU legg vekt på akademisk fridom.

Palantir er eit amerikansk teknologiselskap som i all hovudsak er kjend for å produsere KI for datainnsamling og overvaking. Denne teknologien vert delt med ei enorm klientliste som spenner frå amerikanske statsapparat, som FBI, CIA og Ice til britisk helsevesen, bankar og militær, som IDF.

Den 30. september heldt Palantir eit arrangement for studentar ved NTNU. Ifølgje opplysingar frå Studenter for Palestina (SfP) inviterte dei enkelte studentar privat gjennom sms. Om det ikkje var for varsling frå SfP ville nok arrangementet ha vorte gjennomført i løynd.

Same dag som arrangementet føregjekk, heldt SfP demonstrasjonar mot selskapet, både på Gløshaugen og utanfor sjølve arrangementet som gjekk føre seg på Work work.

MOTSTAND: Leiar for SfP Magnus de Besche oppfordrar studentar til å stå opp mot Palantir.
Foto: Tiril Sofie Røstad
Biletet er teke ved eit anna høve.

– Overvaking og folkemord på Vestbreidda

Aksjonsleiar i SfP Joel Ramin Neuhaus-Khatami seier Palantir prøvar å få fotfeste i byen og har heldt arrangementet lukka for å unngå kontroversar.

– Dei veit sjølv at selskapet vekker kjensler blant folk, fortel han.

Neuhaus-Khatami fortel at grunnen til at SfP er kritiske overfor selskapet i stor grad handlar om klientellet deira.

– Teknologien til Palantir vert brukt til overvaking og folkemord i Vestbreidda gjennom avtalar med det israelske militæret.

Han meiner selskapet er bevisst over konsekvensane skapt av teknologien deira. Her refererer han til grunnleggjar Peter Thiel sitt nølande svar om menneskeætta burde halde fram med å eksistere.

BASTANT: Aksjonsleiar for SfP Joel Ramin Neuhaus-Khatami seier dei skal skape eit helvete for Palantir.

> – Me høyrar utsegn som «Eg likar folkemord».

Ifølgje aksjonsleiaren har administrerande direktør i Palantir Alex Karp tidlegare sagt i media at teknologien deira i nokon tilfeller vert brukt til mord.

– Alex Karp har sagt at han likar å prate med nazistar og at kvinner i akademia er eit samfunnsproblem, seier Neuhaus-Khatami.

Eit spørsmål som kjem opp er om desse utsegna er brukt for å skape reaksjon eller om dei er reelle meiningar. Leiar av SfP Magnus de Besche seier i ein tale at denne typen retorikk ofte går att blant studentar som møter opp på slike arrangement, blant anna Your extreme som er arrangert av Kongsberggruppen.

– Me høyrar utsegn som «Eg likar folkemord», seier han.

Han meiner at sjølv om dette kanskje er eit forsøk på grov humor, er det også dei same studentane som kjem til å produsere den neste M72-modellen.

M72 er eit panservåpen produsert av Kongsberggruppen som tidlegare statssekretær Eivind Vad Petersson i Utanriksdepartementet har sagt kan ha hamna hos det israelske militæret.

Kritikk og antisemittisme

Kommunikasjonsansvarleg i Palantir Nikolaj Gammeltoft avviser kritikken retta mot selskapet.

UTROP: Slagordet: «Studentar høyr, barn i Gaza døyr» runga gjennom byen 30. september.

TILSVAR: Kommunikasjonsansvarleg i Palantir Nikolaj Gammeltoft meiner kritikken retta mot selskapet er baselause.
Foto: Palantir

– Studentane som har kritisert oss har retten til å halde kva synspunkt dei ynskjer, om det stemmer med verkelegheita eller ikkje. I dette tilfellet stemmer det ikkje, skriv Gammeltoft til svar.

Kritikken handlar mellom anna om Palantir si involvering med det israelske militæret, som ifølgje organisasjonene FN og Amnesty begår eit aktivt folkemord. Gammeltoft fortel i ei presisering til kritikken om korleis antisemittisme er utbreidd i vesten.

– Antisemittisme er ein sjukdom som har heimsøkt Europa i århundrer. Alle europeiske land, Noreg inkludert, har ein komplisert historie når det gjeld dette. Folk har gjennom vår historie trudd at dei har den moralske retten til å terrorisere og forstyrre jødar.

> – Kritikk av Israel er legitimt, men det er også frykt for antisemittisme.

Han argumenterer at jødehat også er utbreidd blant akademikarar. Her visar han til personar som Reinhard Heydrich, ein sentral person i organiseringa av holocaust, som også var ein anerkjend fiolinist og oppteken av klassisk musikk.

– Hamsun, ein gigant innan norsk og europeisk litteratur, gav nobelsprisen sin til Goebbels, legg han til.

Han legg vekt på at han er redd for rasjonalisering av vold, der han refererer til 7. oktober.

– Kritikk av Israel er legitimt, men det er også frykt for antisemittisme, seier han.

Sjølv vil han ikkje omtale motivasjonen bak SfP sin protest etter spørsmål om han meiner at kritikk av Israel er antisemittisk. Han vil på den andre sida presisere at dette er personlege refleksjonar og ikkje meiningane til selskapet.

Ansvar om informasjon og teknologi

Neuhaus-Khatami fortel at NTNU sitt namn vart brukt i invitasjonen til arrangementet. Han kritiserer at selskap som Palantir og Kongsberggruppen har hatt open tilgang til NTNU sine campus.

– Me har hatt ein langvarig kamp med NTNU utan mykje handling frå deira side, seier Neuhaus-Khatami.

Prorektor ved NTNU Monica Rolfsen seier at initiativet og gjennomføringa har vore i privat regi av Palantir, men at det er vanskeleg å vete om nokon som er knytt til universitetet har vorte kontakta i høve planlegginga.

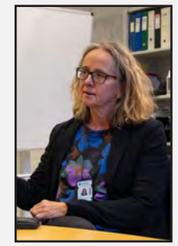
Ho legg vekt på den akademiske fridomen til å gjere opp eigne meiningar rundt kontroversielle selskap, som Palantir.

– Nokon vil synast dei er fagleg interessante arbeidsgivarar, medan andre studentar vil vera meir kritiske, fortel ho.

Rolfsen meiner at det å ha ulike meiningar er viktig i samfunnsdebatten.

– Ved NTNU ligg det i kjerneoppdraget vårt å utdanne studentar som er sjølvstendige, reflekterte, løysingsorienterte og drivne på kritisk tenkning, fortel ho.

Å kjempe mot Goliat

ANSVAR: Prorektor Monica Rolfsen meiner studentar sjølv burde gjere seg opp ei mening om selskap som Palantir.
Foto: Dina Borge.
Biletet er teke ved eit anna høve.

Neuhans-Khatami fortel at det er nokså få av dei som vert invitert til denne typen arrangement som er sopass imot Palantir at dei vil gjeve informasjon om selskapet. Dette gjer det vanskeleg å få informasjon om Palantir sine planar vidare.

Han legg til at sjølv om mange studentar støttar SfP, så er det få som gjev opp tida si til å stå opp for sakane deira.

– Me står overfor ein Goliat. Me står overfor ein militær overvakingsstat. Om me ikkje kjemper imot vil framtida vere slik selskap som Palantir vil at den skal vere. UD

Senter for psykisk helse utsatt i 20 år:

– Nå ser vi endelig målstreken

Da regjeringens forslag til statsbudsjett ble fremlagt tirsdag 6. oktober kom det frem at de vil bevilge midler til Senter for psykisk helse.

TEKST: Åsne Rudi Berentsen
FOTO: Isabelle Marty Bye
ILLUSTRASJON: Johanne Thoresen

Senter for psykisk helse er en del av NTNU campussamling. Sammen med ansatte og pasienter fra St. Olavs hospital skal studenter og ansatte fra Institutt for psykologi ved Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap og Institutt for psykisk helse ved Fakultet for medisin og helsevitenskap forenes.

20 år med utsettelse

Prosjektleder Jostein Arve Grytdal jobber i Enhet for campussamling og har blant annet ansvar for Senter for psykisk helse. Han forteller at prosjektet har blitt kontinuerlig utsatt i løpet av de 20 årene det har vært under planlegging.

– Det har vært planlagt veldig lenge. Det var opprinnelig det første senteret som skulle bygges i utbyggingen av St. Olavs hospital, men så har det stadig vekk blitt nedprioritert.

Nå blir Senter for psykisk helse heller det siste bygget som er på plass. Senteret er planlagt ferdigstilt i 2031. Entreprenør og rådgivergruppe er på plass, og allerede forrige uke startet involveringsmøter.

– Det blir veldig spennende. Så vi får håpe at statsbudsjettet blir vedtatt slik det er lagt frem med tanke på denne bevilgningen.

Instituttleder Marit By Rise ved Institutt for psykologi gleder seg over at senteret endelig kommer på plass.

– Det har blitt skjøvet på så mange ganger, så vi er veldig glade for at det nå har kommet penger inn i statsbudsjettet.

Nytt og uvant

Senter for psykisk helse skal ligge på 35 000 kvadratmeter. Det er estimert at det vil brukes daglig av 570 studenter, 200 pasienter, 800 ansatte samlet fra NTNU og St. Olavs hospital og omtrent 150 besøkende.

Rise ser frem til å flytte til et nytt bygg, men tenker det kan være uvant for noen studenter.

– Istedenfor å ha undervisning i samme rom hele tiden, blir det nok litt mer sambruk og at studenter må bevege seg litt mer over hele området. Det kan være uvant for noen, men studenter er jo fleksible.

Grytdal mener også at det å gå fra noe kjent til noe ukjent kan bli utfordrende for både studenter og ansatte.

– Slike flytteprosesser kan være krevende for mange. Derfor er det viktig at vi er godt forberedt når vi skal flytte.

I den forbindelse er det igangsatt flere forberedelser til flyttingen. Fagmiljøene er med på å definere hva som skal bygges og hvordan ting skal henge sammen.

I tillegg er det en strategisk medvirkningsgruppe som i fellesskap ser på hva som er viktig for bygget, for St. Olavs hospital og for NTNU.

Etter hvert blir også de forskjellige fagmiljøene som skal omplasseres nødt til å iverksette egne organisasjonsutviklingsprosjekter for å forberede egen organisasjon.

– Det handler om hvor godt vi klarer å jobbe med å forberede egen organisasjon til å ta i bruk det som er nytt, og at det nye skal samsvare med behovene vi har.

Tverrfaglighet

Med samlokalisering ser Grytdal også mulighet for å styrke tverrfagligheten.

– NTNU jobber med å utvikle studietilbudene slik at studentene lettere kan ta fag på tvers av studieprogram.

Et annet ønske er å oppnå deling av ressursene som NTNU har på tvers av fakulteter og institutter.

– Da vil vi i sum få en større bredde i ressursene våre, både av undervisningsrom, studentarbeidsplasser og bedre velferdstilbud for studenter.

Sterkere samarbeid

Rise imøteser et sterkere samarbeid, både mellom instituttene og mellom NTNU og St. Olavs hospital.

– Nå er det litt fysisk avstand, så vi er veldig glade for å møtes i samme bygg og ha tettere samarbeid mellom de to instituttene. Og så blir det jo større muligheter for samarbeid med St. Olavs hospital på fagområdene innenfor psykisk helse som også vi jobber med. Det er definert seks effektmål som prosjektet skal strekke seg etter.

Effektmål går ut på hva prosjektet skal gi av merverdi til NTNU og St. Olavs hospital. De seks effektmålene er:

1. Senter for psykisk helse skal bidra til forløp som starter godt, henger sammen og understøtter medvirkning og forbedringsprosesser.
2. Senter for psykisk helse skal være så åpent som mulig og så lukket som det må.
3. Senter for psykisk helse skal ha fleksible løsninger som gir rom for sambruk og endring.
4. Senter for psykisk helse skal understøtte fremragende behandling, utdanning, innovasjon og forskning.
5. Senter for psykisk helse skal ha en utforming som fremmer god ressursutnyttelse og bærekraft.
6. Senter for psykisk helse skal gi gode arbeidsvilkår for ansatte og studenter.
7. Grytdal anser det hele som veldig spennende.

– Det omfatter mange ulike fagmiljøer som sitter spredt rundt i byen og som nå skal samles under samme tak. Alle drar jo med seg hver sine tradisjoner og kulturer, og så skal man oppnå ting i fellesskap.

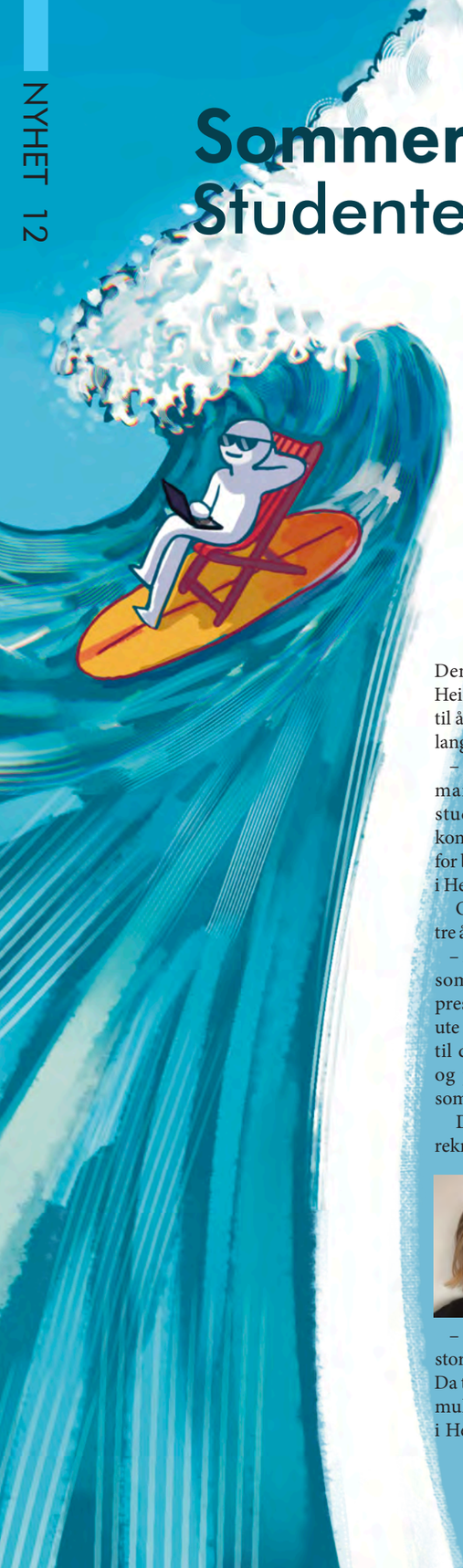
Rise er enig.

– Det har vært en lang prosess med mye frem og tilbake, så jeg er glad for at vi nå endelig ser målstreken. Det blir en spennende prosess. UiO

BEDRE VELFERD: Prosjektleder Jostein Grytdal tror deling av ressurser kan lede til bedre velferd for studenter.

Sommerjobb i Kyst-Norge: Studenter prøver å motvirke sentraliseringen

TEKST: Tuva Margrethe Wiik Bergquist og Kesia Steen
FOTO: Tuva Margrethe Wiik Bergquist
ILLUSTRASJON: Alexander Barstad

Under Dusken har tidligere skrevet om vanskelighetene med å få seg en relevant sommerjobb. Kanskje handler det om hvor man leter?

Den frivillige studentorganisasjonen Heia kysten tilbyr studente muligheten til å skape sin egen sommer-Workation langs kysten av Norge.

– Distrikene langs norskekysten mangler folk og kompetanse, og studentene vil gjerne jobbe og få kompetanse. Det er en kjempemulighet for begge til å få det de trenger, sier leder i Heia kysten Trygve Lyngdal.

Organisasjonen som har vært aktiv i tre år, sliter med kontinuitet og utvidelse.

– På campus er det de større bedriftene som er til stede med flotte bedrifts-presentasjoner. De mindre bedriftene ute i distriktene har ofte ikke ressurser til det. Det er litt det vi kommer inn og prøver å gjøre, men også å tilby sommerjobber, forklarer Lyngdal.

Det er altså etablerte rutiner for rekruttering av studenter.

BREDDE: Varierte arbeidsoppgaver, stor tillit og lav terskel dominerte sommerjobben til Tina Svaasland Eliassen. *Foto: privat*

– Bedrifter med mye penger som er i storbyene er mest synlig på campusene. Da tenker studentene at det kun er disse mulighetene de har, forklarer mentor i Heia kysten Morten Breivik. Ønsket om å kunne vise studenter et annet alternativ står sterkt hos studentene. De frivillige tar kontakt med lokalsamfunn i distriktene, men blir ofte møtt med tilbakeholdenhet.

– Noen bedrifter har allerede midler og ser ikke viktigheten av å ansette studenter, eller hvordan de skal rekruttere dem. Vår jobb er å kommunisere fordelene med å ha Workation der og mulighetene det gir, sier styremedlem Brage Viklem Eidum.

SENTRALISERING : Heia kysten vil bidra til å redusere fraflyttingen i distriktene.

Workation fungerer som et pakke-tilbud. Bedriftene som tilbyr stillinger går inn med en felles pott med penger slik at gruppen med studenter som har sommerjobb også får et sosialt opplegg under oppholdet.

– Det er ingen faste standarder for hva som tilbys på Workation. Verken av stillinger, sosialt opplegg eller lokasjoner. Noe styrer studentene selv, mens noe er avhengig av lokalsamfunnet. Det varierer veldig, sier Eidum.

Dette har derimot ikke hindret dem fra å kunne tilby flere runder med Workation i Kirkenes og jobbe videre for flere lokasjoner for sommeren 2026. Den eneste garantien de har, er at studentene får en relevant sommerjobb og et felles sted å bo.

ENGASJERT: Heia kysten kontakter kystsamfunn for å introdusere Workation.

– Jeg ble uoffisielt tilbudt jobb

Tina Svaasand Eliassen har fått seg fast jobb etter ferdig utdanning på bioingeniørstudiet ved NTNU. Hun utelukker ikke at hennes Workation i Finnmark gjorde det enklere å skaffe seg jobb etter hun var ferdig med studiet.

– I større bedrifter kan det ofte være mange nye, og i den jobben jeg hadde før glemte de at jeg hadde opplæring. Det skjedde ikke da jeg reiste til Kirkenes, forteller hun.

Reisen til Kirkenes fikk hun dekket, og hun dro avgårde uten å kjenne noen av de andre studentene som også skulle ha sommerjobb.

– På sykehuset følte jeg meg godt mottatt og viktig. Når man er færre på jobb får man mer varierte oppgaver fordi alle må kunne alt. Jeg fikk innsikt i hele prosessen fremfor bare deler av den, forteller Eliassen.

Eliassen mener dette har gitt et godt grunnlag for å søke jobb videre.

– Jeg tror den brede erfaringen jeg fikk i Finnmark har vært attraktiv for andre arbeidsgivere, samtidig som det viser dedikasjon å reise langt for å skaffe seg jobb, forteller hun.

Lokalsamfunnene var positive til å ha studenter der, men var usikre på om det lønnet seg å satse på studentene, ifølge Heia kysten. Dette hadde ikke innvirkning på opplevelsen Eliassen hadde i Kirkenes.

– Da jeg gikk på gata sa folk hei til meg, og jeg kjente de som jobbet i butikken. Hvis jeg kjedet meg kunne jeg alltids ta en tur ned til den lokale baren og vite at det fantes kjentfolk der. Jeg ble raskt forelsket i denne småby-atmosfæren, forteller hun.

Tester distriktene med trygghet

Noe styret til Heia kysten har vært opptatt av er å senke terskelen for å reise ut til distriktene. Eliassen beskriver opplegget fra Heia kysten som en trygghet, selv om hun er klar over at det kunne blitt vanskelig å tilpasse seg.

– Gjennom ukene var det aktiviteter som var lagt opp. Om du ikke fant deg venner selv var det alltid en gjeng som var tvunget til å henge med deg, forteller Eliassen med et smil.

Etter hvert ble gjengen på reisen til en vennegjeng og byen til et hjem. Hun utelukker ikke å flytte til Kirkenes en dag.

OPPLEVELSER: Opplevelser og godt miljø preget oppholdet til Tina Svaasland Eliassen. *Foto: privat*

ANSVAR: Det er opp til medlemmene i Heia kysten å være brobyggere.

Etter hvert ble gjengen på reisen til en vennegjeng og byen til et hjem. Hun utelukker ikke å flytte til Kirkenes en dag.

– Jeg dro dit for sommerjobben, men følte at jeg fant både en ny livsstil og et potensielt hjem.

I den tøffe konkurransen om sommer-jobber kunne hun ikke utelukke noen muligheter.

– Da jeg snakket med representanten fra Finnmarkssykehuset, fikk jeg følelsen av at de ventet på søknaden min, heller enn at den havnet i en bunke med mange andre, sier Eliassen.

Leder Trygve Lyngedal forklarer at de publiserer sommerjobbene løpende på hjemmesiden sin.

– For at dette skal være en mulighet, er vi avhengige av at noen tar kontakt med lokalsamfunnene og er med å arrangere opplegg når de er på stedet, sier Lyngdal.

UD

DRAGVOLL: DANSK DESIGN AV HØGASTE KVALITET

Sidan 1978 har studentar levd i «Gata» på Dragvoll. I 2028 skal campusen leggjast ned. Kva går tapt når eitt bygg vert byttast ut med eit anna?

TEKST: Peder Bergset Botten | FOTO: Torstein Olav Eriksen | ILLUSTRASJON: Anders Køhl

– Eg kan taka dykk med på ein runde som viser korleis kvardagen min var då eg skreiv masteroppgåve, seier Siri Elisabeth Torp Jansen.

Ho fullførte graden i kulturminneforvalting i vår og er student på Dragvoll på sjette året.

– Me var ein gjeng som las i lag på lesesalen og ofte tok felles pausar. Då enda me gjerne opp med å gå rundar rundt, og det er so mange ulike ruter ein kan gå her. Me gjekk ned i kjellaren, opp i etasjane og rundt bygget. Ein har all denne plassen å boltra seg på.

Alle rutene gjev ho fleire alternativ frå A til B.

– Eg er ikkje alltid like pratsam, og då er det greitt å ha snarvegar. Nokre gongar er den raskaste vegen ut av bygget og inn ein annan inngang. Då får eg frisk luft samstundes som eg går ei rute der ikkje so mange andre går.

– Ein ser kvarandre

Eitt av trekka som særpregar Dragvoll, er den sokalla «Gata», den glas-overbygde gangen som knyter grunnplanet på campusen i hop. Jansen fortel at det ikkje berre er ei ferdsleåre.

– På kvar side av Gata har ein førelesingssalar. Mellom salane og Gata har me sonar med bord og stolar der ein kan sitja og arbeida. Eg brukar dei fyrst og fremst når eg ventar på førelesing, eller so treff eg vener når eg går forbi her.

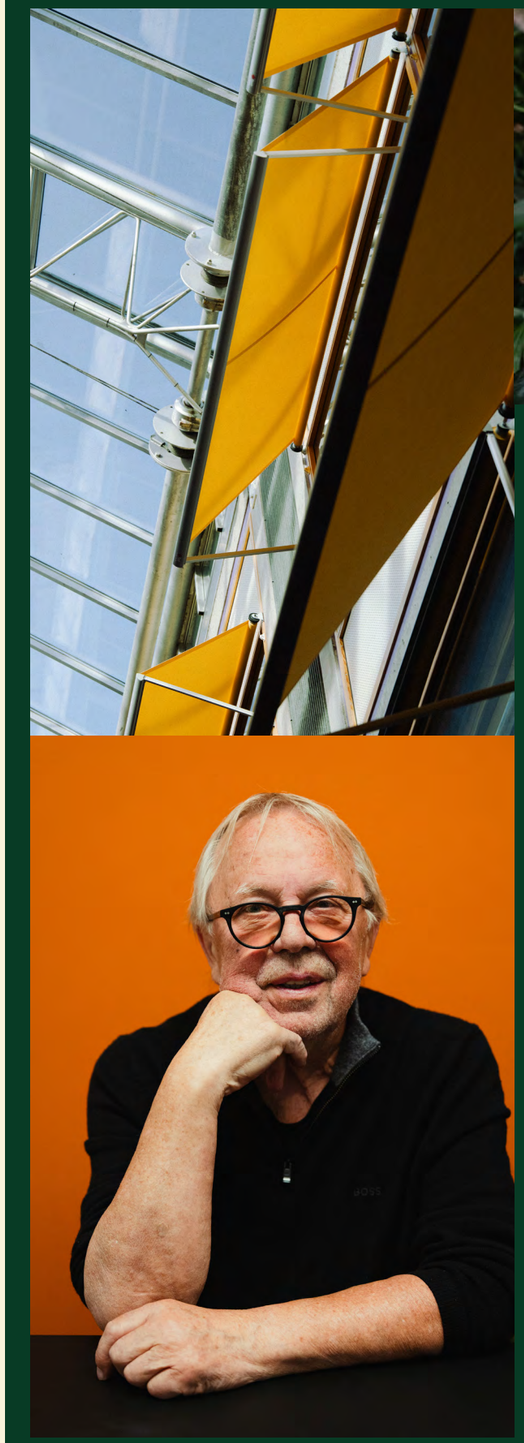
Det legg til rette for å møta andre i kvardagen, meiner Jansen.

– Om ein set seg her om morgonen, so er det alltid nokon ein kjenner som går forbi, som ein vinkar og seier hei til. Det legg til rette for at ein ser kvarandre.

SOSIALE ROM: Siri Elisabeth Torp Jansen seier at Dragvoll legg til rette for møte mellom menneske.

DANSK KVALITET: Idé- og lærdomshistorikar Mattias Bäckström trekk fram materialpaletten.

Tørrskodde i trøndervêr

Det er ikkje utan grunn at ein kallar denne åra nettopp for Gata.

– Konseptet var at alle, både studentar og førelesarar, skulle kunna møtast i Gata. Og dei skulle kunna gå tørrskodde i alle slags klede i trøndervêret.

Det seier idé- og lærdomshistorikar Mattias Bäckström ved Institutt for historiske fag på Dragvoll.

– Gata er multifunksjonell. Ho fungerer både som møteplass og som foajé for auditoria.

Oxfordske dimensjonar

Visjonen om ei innandørs gate har vore vellukka på Dragvoll.

– Ein student ytra seg i 1980, rett etter opninga av Dragvoll, og sa at «Gata her er som Nordre gate», seier Bäckström.

Sosiale rom, dei som er for alle, ligg mot Gata. Dei aller mest offentlege romma ligg i kryssa, der trafikken er størst. Høgare oppe i etasjane ligg kontor, seminarrom og andre rom med mindre sosiale funksjonar.

– Det er sjølve modellen for Dragvoll, som er direkte inspirert av kvartalstrukturen i byar. Dimensjonane her er henta frå Oxford.

Jansen er einig i at utforminga til Dragvoll pregar miljøet, og at ho lagar eit sosialt rom.

– Det opnar bygget. Ein kan sjå kjende fjes. Ein kan finna kvarandre, gå bort til kvarandre og setja seg ned og prata. Samtidig er det heilt greitt å berre seia hei og gå vidare, fordi Gata er jo fyrst og fremst ei ferdsleåre.

Danskar i periferien

Den danske arkitekten Henning Larsen vann arkitektkonkurransen om universitetssenteret på Dragvoll i 1969 og byrja prosjekteringa frå Danmark.

– Han var i ferd med å verta ein kjend arkitekt den gongen, men i 1973 kravde Statsbygg at han skulle opna eit kontor i Trondheim for å utvikla fagmiljøet her.

Det seier arkitekt Per Knudsen, som fekk oppdraget med å leia den nye avdelinga.

IKKJE INNEKLIMA: Arkitekt Per Knudsen seier at det aldri var meininga at det skulle vera tørt i Gata.

Djerve kontrastar

Bäckström seier at Dragvoll vart godt motteke av arkitektane og arkitekturkritikarane i si tid, både i Noreg og internasjonalt.

– Det fekk mellom anna Houens fonds diplom, som er den fremste prisen innanfor arkitektur i Noreg.

Det var tydelege kvalitetar som vart vektlagde av dei som verdsette bygget.

– På sidene av den lange gata finst ein sirkulær dynamikk. Ein ser det varme flisgolvet, dansk design av høgaste kvalitet, som vert plukka opp av trappetårna.

Bäckström ser djerve kontrastar i materialpaletten.

– So har ein glas og metall i taket som vert plukka opp og ført ned av heistårna. Det er eit fint rom, dette her.

Bäckström trekkjer fram korleis ljoset kjem inn på ulike vis gjennom glastaket.

– Om vinteren, når glaset er snødekt, plar eg seia at det er som å gå under ein granskog med snøtak.

Heile verda til Dragvoll

– Eg vart jo som ein guide på slutten av 80-talet. Det kom studentar frå Japan og Brasil, heile verda. Eg hugsar eit par indiske jenter som kom, og eg kunne ikkje fatta korleis dei hadde høyrt om Dragvoll, seier Knudsen.

Studentane var stort sett komande arkitektar som ville sjå denne radikale campusen med eigne augo.

– Før bilen kom, hadde ein i enkelte europeiske byar glasoverbygde handelsgater som ein kalla galleri eller arkadar. Dette var nokre av dei mest fasjonable gongestrøka ein kunne finna. Dragvoll var ei slags gjenoppdaging av dette forgjengarmiljøet, og det fascinerte heile verda, seier Knudsen.

Dei fyrste vårblomane

Uteområdet har vorte ein essensiell del av studiekvardagen til Jansen og venene hennar. Det gjev plass til alle dragvollingar, men det er kamp om dei beste plassane.

– I dei varmaste solveggane, der dei fyrste blomane kjem om våren, er det ofte oppteke.

Dragvoll er ein campus omgjeven av natur, seier Jansen. Den naturen brukar ho saman med medstudentar.

– Me vandrar rundt på uteområdet, eller rundt heile campusbygninga, for å røra på oss og få litt frisk luft.

I eksamensperioden på våren krasjar ofte det finaste vêret med den mest hektiske studietida.

– Det er jo typisk i mai det er mest sol. Då kan me sitja ute og lesa til eksamen.

Eller so set dei seg ut berre for å sola seg.

– Me sit ofte ute på plenen på solskinsdagar, både i korte pausar og for å eta lunsj. Uteområdet er ein del av campusen.

– Det regnar ikkje inne på Dragvoll

Onde tunger vil ha det til at det regnar inne på Dragvoll, men Knudsen er ikkje einig.

– Det regnar ikkje inne på Dragvoll, fordi Gata er ikkje inne, det er ei gate. Det var aldri meininga at det skulle vera tørt i Gata. Alle gater har avlaup, og det gjeld Gata på Dragvoll òg, seier Knudsen.

Det var Statsbygg si frykt for korleis dei sjølv skulle oppfattast som forma avgjerdene.

– Me fekk ikkje lov til å ha meir enn fem grader i Gata då vêret var på det kaldaste, fordi det ville oppfattast som eit luksusprosjekt.

Knudsen meiner at jordkloden ikkje har råd til at me alltid skal ha eit oppvarma inneklima.

– Det er det nye, moderne oljesamfunnet som vil ha det heitt overalt heile tida. Folk kan taka på seg genser.

Skuggar over Gløshaugen

Jansen har sjølv prøvd ut fleire campusar i byen, men ingen av dei er som Dragvoll.

– På Gløshaugen er bygningane so høge og kastar skuggar over heile campusen.

Jansen trur ikkje at ho og medstudentane ville ha trivest med å gå dei same pauserundane ute på Gløshaugen som på Dragvoll.

– Her på Dragvoll kan me alltid finna oss ein stad i sola. Her kjem til og med sola inn gjennom taket.

Andre normer

Jansen har oppdaga at Dragvoll har ein unik lesesalkultur som ein ikkje finn elles i byen.

– Eg har ikkje vore på alle biblioteka til NTNU, men eg har vore på fleire, og der har eg kjend på at eg er nøydd til å vera forsiktig og stille. Her er det kultur for å jobba og snakka i lag på biblioteket.

Det er altso eit litt anna sett med normer.

– So har me sjølvsagt stillesonar i tillegg, men dei har eg aldri vore nokon stor tilhengjar av.

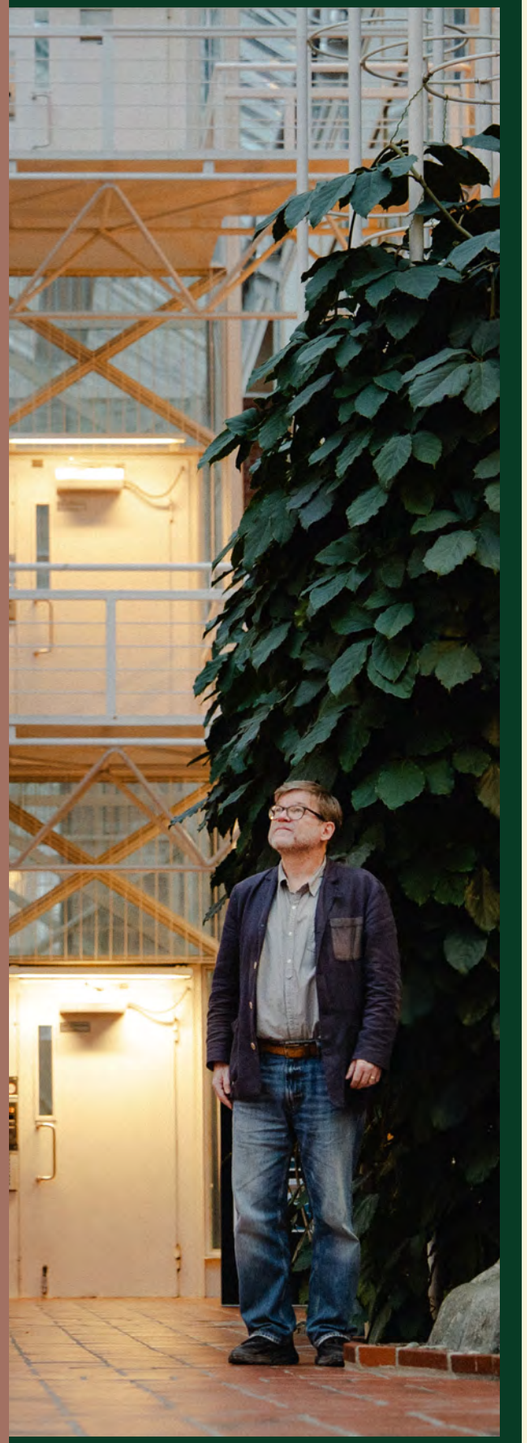
Eit stort tap

Jansen er redd for at den nye campusen ikkje har nok plass til denne særprega kulturen.

– Om me ikkje får plass til å sitja eller gå rundt, eller det er vanskeleg å få grupperom fordi dei er fullbooka, so er det ein fare for at studentane på humsam-bygget vil få ein heilt annan studiekvardag.

Ho håpar likevel at kulturen vert med til Gløshaugen i campussamlinga.

– Dragvoll er jo veldig svært, men eg tenkjer ikkje at det er for svært for den studentmassen som er her. Det vert eit stort tap om ein pressar for mange studentar inn i eit for lite bygg. UD

GALLERI OG ARKADE: Gata på Dragvoll er inspirert av dei mest fasjonable gongestrøka på 1800-talet.

TEKST & FOTO: Marte Byklum-Ronæss | ILLUSTRASJON: Kaja Søreng

KLIMAKAMP MED LAVE SKULDRE

Fjordfest startet som et tilfeldig innfall. Bare seks uker senere var klimaengasjerte studenter fra hele landet på vei til Nordfjord.

Inne blir vi møtt av sjarmerende interiør, en lun atmosfære og duften av lapskaus. Hytta er fylt til randen av studenter som tidligere denne fredagen har tatt på seg regntøyet, gjort en slags skolestreik for klimaet og satt kursen mot vestlandet. Her skal studentene fra Den grønne studentbevegelse (DGB) tilbringe helgen.

«I vår tid er det som aldri før nødvendig å vise ansvar så vi ikkje driv rovdrift på ressursane, forsøplar og øydelegg Guds gode skaparverk.»

Sitatet er fra en andakt skrevet av farfaren til elektrifisering- og digitalisering-student Matilde Marjala. Det er ikke tilfeldig at hun bruker den til å innlede velkomsttalen sin på familiens hytte i Nordfjord.

– Farmor og farfar har alltid vært veldig kristne, og den troen har gitt dem stor trygghet gjennom livet. For meg har den tryggheten kommet fra de fellesskapene jeg har vært i, hvor vi har en felles tro om at vi sammen kan få til en bedre verden.

Hun trekker frem DGB som et eksempel på et slikt fellesskap.

– Mye miljøengasjement kommer fra troen på at naturen har en iboende verdi, og fra ønsket om å ta vare på det man har rundt seg. Farfar var utrolig miljøbevisst da han levde, og farmor er det enda og er fortsatt et ikon.

Fjordfest blir til

Ideen om Fjordfest ble født seks uker tidligere på en hyttetur med andre i DGB.

– Det var bare et innfall jeg hadde, at jeg kunne ha en minifestival på hytta i Nordfjord. Så fikk jeg litt panikk, og da var det bare én jeg kunne ringe. «Vi skal arrangere festival», sa jeg over telefonen, og Miriam var med, sier Marjala.

Miriam Tvinnereim og Marjala selv har hatt hovedansvaret for planleggingen og gjennomføringen av Fjordfest. Marjalas foreldre har også vært store bidragsytere.

– Flere lurte på hva foreldrene mine ville synes om at vi raserte hytta med en uhemmet mengde mennesker. Men de er veldig åpne mennesker og elsker ville ideer.

Interessen for Fjordfest gikk over all forventning, og med 80 påmeldte var kapasiteten på hytta sprengt. Samtidig var det meldt regn av bibelske dimensjoner.

– Da jeg først så værmeldingen tenkte jeg «fy faen, dette blir nitrist». Men det var egentlig et lykketreff, for da falt de svakeste fra. Du ser jo hvor trangt det er med 65.

Ute på plenen står teltene klynget sammen, som for å holde varmen i det værutsatte landskapet. Med knappe 15 soveplasser inne skulle man kanskje forvente at sengefordelingen ville ligne åpningen av *Dødslekene*.

– Men alle var så gira på å sove ute. På slutten av kvelden var det til og med en ledig dobbeltseng.

Marjala har ofte følt seg alene i klimakampen. Hun håper festivalen kan være et samlingspunkt hvor man finner håp og styrke i å gjøre noe gøy sammen.

– Jeg tror det er mye engasjement som murrer, og at mange gjerne skulle bidratt på en måte som ikke tærer på den mentale helsen. Formålet med festivalen er å ta byrden fra den enkelte for å motvirke utbrenthet og apati.

Klimakamp er mer enn å ligge på motorveien

Ved morgengry avsløres den spektakulære utsikten som var gjemt i mørket da vi ankom. Omringet av majestetiske fjell og en glitrende fjord får deltakerne ta del i vevekurs, foredrag, trykking av profileringsartikler og turgåing. Det er noe for alle, og alle er gode for noe.

En av foredragsholderne er klimaaktivist og jusstudent Gina Gylver. Hun er tidligere leder av Natur og ungdom og var for et år siden med å stifte Den grønne studentbevegelse.

– Jeg følte at folk satt veldig alene med engasjementet sitt og at initiativene som eksisterte var fragmenterte. Vi kjente at det hadde vært deilig å ha et sted å møtes med litt lave skuldre og følte at en slik arena manglet i Norge.

Den Grønne studentbevegelse er ikke en organisasjon og har verken medlemsregister, vedtekter eller ledere.

– Det er noe nytt, som man skal gjøre til sitt eget. Studenter har mye å gjøre, flytter rundt og er veldig sosialt sultne. Vi ville lage noe som passer oss, og det innebærer mindre rammer og ansvar.

OPPLØFTENDE: Hovedarrangør av Fjordfest, Matilde Marjala, håper festivalen kan være en morsom og givende arena for engasjement.

INKLUDERENDE: Klimaaktivist Gina Gylver ønsker ulike former for klimaengasjement velkommen i Den grønne studentbevegelse.

I DGB snakker de gjerne om «gjørokratiet», som er motsatsen til byråkratiet. De baserer seg på at folk tar initiativ og at det er lett å bidra. Gylver legger også vekt på at DGB skal være et lavterskeltilbud som passer alle.

– Det er ikke en sjekkliste du må fullføre for å kunne kalle deg aktivist. Klimaengasjement er så mye mer enn sivil ulydighet og å ligge på motorveien. Det er lov å bare være litt nysgjerrig, litt bekymret og ha en ettermiddag eller helg man vil bruke på noe grønt.

Nettopp her tror hun Fjordfest har truffet, ettersom mange her er på sitt første klimaarrangement. Hun tror heller ikke alle former for klimaengasjement er like synlig.

– For eksempel er det å studere til å bli ingeniør og vie hele sitt yrkesliv til fornybar energi et gigantisk klimaengasjement. Derfor er det viktig med arenaer der alle former for engasjement er velkomne.

Vi trekker ut på plenen for å nyte en sjelden stripe sol. Hun synes at noe av det mest motiverende med sosiale vippepunkter er at de kan dukke opp over natta.

– Du vet ikke hva som plutselig samler, inspirerer og motiverer folk. Derfor må du bare fortsette å prøve og kaste ut ideer. Iblant arrangerer du en hyttetur, og folk strømmer til.

Manifester for klimaet – iblant funker det

Turtroppen kommer tilbake med selvplukket sopp og søkkvåte klær. Turleder Torje Løland er en industriell design-student med Nokia 105 og busserull. Vi setter oss på en madrass på loftet, bortenfor en sliten soldat som ligger i soveposen sin og hviler mellom slagene.

– Vil dere ha sjokolade? tilbyr hun.

Vi fortsetter praten mens vi knekker opp platen og energisk rockemusikk runger fra kjøkkenet.

– I DGB er «verv» et fy-fy-ord, som vi ikke vil assosieres med. Det er ofte ladet med spørsmål som «hvor mange verv har du?» og «hvor stort er vervet?». Jeg tror også stillinger som økonomi- eller so-me-ansvarlig for mange har drept engasjement og ført til utbrenthet, sier Løland.

Han er opptatt av at man skal engasjere seg fordi det er gøy, ikke for å få fordeler. Han har også stor tro på at optimisme og moro er forenlig med å sette hardt mot hardt.

– Man kan uttrykke en sterk mening og samtidig ha en leken tilnærming til arrangementet man er på. Jeg tror ikke tulling og fjasing går på bekostning av de alvorlige samtaleemnene.

På fjellturen ble det snakket om tv-serier, tabloide nyheter og det man så rundt seg.

– Men så er det alltid en overhengende mulighet for å snakke om bekymringer, viktige spørsmål og politikk. Muligheten for det stemningsskiftet er en veldig god grobunn for dialog.

Løland tror ikke man enten må påvirke systemet fra toppen eller gjøre alt perfekt som individ for å kunne utgjøre en forskjell.

– Det er en mellomting mellom å ta på seg Goliat-oppgaven og å bare spille spillet. DGB er en arena for mellommenneskelig engasjement, som resulterer i tiltak på større og mindre plan.

Foto: Maarten Verstraete, Unsplash

FRA SPØK TIL ALVOR: Torje Løland tror ikke lek og moro trenger å gå på bekostning av en alvorlig sak.

FOLKEDANS: Det er viktig å strekke på beina på den syv timer lange bilturen fra Trondheim til Nordfjord.

NASJONALROMANTISK: Det var vakker utsikt mens vi ventet i kø til festivaldoene.

SKRYT: Festivaldeltaker Torje Løland takker Miriam Tvinnereim (t.v.) og Matilde Marjala (t.h.) for innsatsen med arrangering av Fjordfest.

Han har stor tro på å lage bølgen man selv vil ri og ser på klimakamp som en slags manifestasjon.

– Man legger masse innsats i noe uten å være helt sikker på at det kommer til å funke. Men i DGB har vi mottoet «iblant funker det», for vi tror at hvis man fortsetter å prøve, så vil det gå. Én fisk vil være gullfisken.

«Klimakamp er kulturkamp»

Musikkstudentene Liva Åsnes Skjerdal og Evelina Innervik er henholdsvis vokalist og fløytist i et av de to bandene som skal opptre om kvelden. Vi rekker så vidt å sette oss i sofaen før en kontrabass svever over hodene våre og dumpes ned ved siden av hyttas egne lille orgel.

– «Det er ikke en Rolls-Royce-bass, men det er nå en bass», var det vi fikk høre da vi hentet den i sentrum. Den er lånt av noen som kjenner noen som kjenner noen, sier Innervik.

Bak oss begynner en bassist og en pianist å spille Lillebjørn Nilsens «Barn av regnbuen». Bandet møttes på Sund Folkehøgskole og har kalt seg selv Lully.

– Det gir assosiasjoner til «lullaby», noe vi føler passer musikken vår som er litt koselig, sier Innervik.

På Sund var alle bandmedlemmene med i Natur og ungdoms lokallag. De opplevde at skolen hadde et stort utadrettet fokus og dermed var en god arena for global interesse.

– For meg som er oppvokst i Oslo var det også veldig annerledes å være så nærme naturen. Sakene som tidligere hadde vært fremmed for meg kom plutselig veldig nært, sier Innervik.

Begge er enige i at et personlig forhold til naturen fostrer klimaengasjement.

– På Sund bodde vi rett ved et hekkeområde for fugler. Vi fikk besøk av Bird Life Inderøy, som lærte oss om de ulike fuglene i området. Vi gikk tur og hørte på alle lydene. Etterpå lagde vi en utstilling med kunst inspirert av fuglene, sier Skjerdal.

Innervik mener kunst er et godt virkemiddel for å formidle klimasaken.

– Jeg tror kunst kan skape mye sterkere inntrykk enn å bare si: «Nå går alt til helvete». Man kan vise folk hva det handler om på en måte som motvirker apati.

På Sund var lokallagets slagord «klimakamp er kulturkamp».

– Ofte havner klima og kultur under samme paraply i statsbudsjett og andre forhandlinger. Kulturlivet og miljøkampen tjener på å slå seg sammen fordi de begge er under et sterkt press, sier Innervik.

Først og fremst tror de at kultur er et viktig samlingspunkt.

– Det er helt nødvendig å fokusere på samlende og positive opplevelser i en situasjon der så mye oppleves som splittende og nedtrykkende, sier Skjerdal.

Selv om låtene deres ikke handler om klima, føler de at de bidrar til klimakampen ved å opptre på Fjordfest.

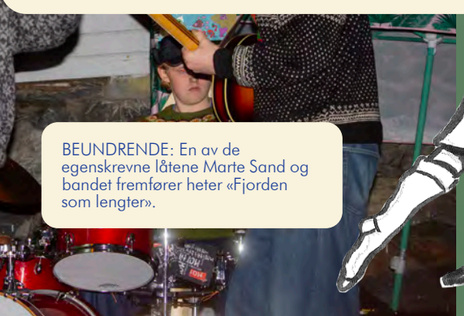
– Det er veldig fint å gi til en gruppe som har en drivkraft og er så mottagelig. De tar energien vår videre til en annen form for engasjement, som er deres kanalisering av det.

KULTUR FOR KLIMA: Musikerne Evelina Innervik (t.v.) og Liva Åsnes Skjerdal (t.h.) tror kultur er et viktig samlingspunkt og virkemiddel for å formidle klimasaken.

BEUNDRENDE: En av de egenskrevne låtene Marte Sand og bandet fremfører heter «Fjorden som lengter».

SAMMENHENG: Aylin Parsa mener klimakrisen og flyktningkrisen er tett forbundet, siden klimaendringer driver folk på flukt.

– Man må tørre å være sin egen lille sjef

Da Aylin Parsa møtte opp for avreise på fredag var hun en smule sen, ikledd rosa turbukser, klirrende smykker og et bredt smil. Det var hennes første DGB-arrangement, og hun kjente ingen andre som skulle.

– Jeg så bare arrangementet på Facebook og visste ikke hvor jeg skulle sove eller hvem som skulle spille. Det var ikke så lett å forklare vennene mine hva jeg skulle, på fest i en fjord. De sa bare: «okay, side quest queen».

En knapp uke etter fjordfest har hun opprettet en Instagram-konto for DGB i Trondheim.

– Jeg spurte hvorfor vi ikke lagde mer so-me-innhold her og fikk beskjed om at jeg passet godt til å gjøre det. De tilbød til og med å sponse mikrofon for å få bedre kvalitet på innholdet!

Fra ungdomspolitikken er Parsa vant med tydelige rammer. I DGB er det større frihet.

– Det er kjempespennende, men man må tørre å være sin egen lille sjef. Og så tror jeg den flate strukturen fungerer godt i en oppstartsfase, men at man kanskje trenger mer struktur etter hvert som man blir flere.

Hun er barn av flyktninger og har flyktningkrisen som sin politiske hjertesak. Nå studerer hun sosialt arbeid og vil jobbe innenfor migrasjon.

– Flyktningkrisen går veldig hånd i hånd med klimakrisen. Klimaengasjementet mitt har økt i takt med at jeg har blitt mer opptatt av å ta problemer ved rota, siden klimaendringer er en viktig grunn til at folk blir drevet på flukt.

Fjordfest ga henne et nytt sted å putte engasjementet sitt, og mange nye venner.

– Det var inspirerende å være med folk som er så gira. Jeg har aldri opplevd å bli så godt kjent på en slik tur. Jeg har invitert mange av dem i bursdagen min, liksom.

Opplevelsen ville hun ikke vært foruten.

– Det var umulig å forestille seg at det skulle bli så gøy. Jeg følte meg så fri. Det var litt som en feberdrøm. UD

Medarrangør av festivalen Miriam Tvinnerheim er journalist i Under Dusken.

Foto: Torje Løland

Koding og KI: pyton med Python?

TEKST: Tiril Farestveit og Tobias Svendsen
FOTO: Fredrik Robsahm Kjøberg og Hans Einar Tuhus Fuglum
ILLUSTRASJON: Pernille Leine Nilsen

Studenter og ansatte ved NTNU har ulike holdninger til god, gammeldags koding i møte med KI.

David Morin er førsteamanuensis ved institutt for konstruksjonsteknikk ved NTNU. Han underviser i Python og bruker ulike kodespråk flittig både i jobbsammenheng og privat.

– Ingeniører løser problemer. Formålet med koding er jo å gjøre det lettere, forteller Morin.

Selv fikk han en interesse for å kode allerede som barn. Til og med etter et helt liv med koding er det vanskelig å måle seg med hvor effektiv KI kan være.

– KI kan fort skrive bedre kode enn meg. Jeg bruker det som et verktøy. Det forutsetter at jeg fortsatt kan komme meg fra A til B på egen hånd, sier Morin.

Han synes det er synd at studenter benytter seg av KI til å skrive kode som er for avansert for egne ferdigheter.

– Læringsutbyttet blir lavt når man ikke forstår koden som er skrevet, mener Morin.

Selv om programmering kan være utfordrende å lære, kan det også brukes til å lage ting som gjør hverdagen lettere.

Morin har laget et program som henter ut nyheter fra diverse nettsider og behandler dem med en språkmodell før det sendes til ham på e-post.

– Der kan jeg lese daglige nyheter og selv tilpasse hvor jeg får de fra.

Han mener at slike prosjekter kan bidra til å gjøre koding til et mer spennende fag.

– Å løse reelle problemer hjelper læringsmotivasjonen, forteller han.

Studentkjærlighet for det analoge

Sebastian Kemp-Jacobsen er på fjerdeåret av en master i informatikk. Han deler Morins forkjærlighet for kodespråk og hadde IT som valgfag i to år på videregående. Han ble introdusert for HTML-koding først, som er standardspråket når det kommer til å strukturere og bygge nettsider.

– Det er motiverende at man ser at noe skjer, og at noe dukker opp på skjermen. En av romkameratene mine har for eksempel programmert en busstabell for kollektivet, forteller Kemp-Jacobsen.

Kemp-Jacobsen bruker en del koding i studiene. Han har mest erfaring med Javascript og Java, men også flere andre språk.

– Jeg synes det er viktig å kunne klare seg uten KI. Noen bruker det nærmest ut av avhengighet, mener studenten.

Han understreker også viktigheten av å forstå en kodeprosess fra start til slutt. Selv om KI-utviklingen går raskt, er det viktig å ha ferdigheter å kunne falle tilbake på.

– Det er viktig med en grunnleggende forståelse. Man kan ikke vibbekode seg gjennom det, sier Kemp-Jacobsen.

KODELYKKE: Førsteamanuensis David Morin har hatt en forkjærlighet for data fra barndommen av.

USIKKER PÅ FREMTIDEN: Informatikkstudent Sebastian Kemp-Jacobsen er skeptisk til bruk av KI i koding.

– Det er enklere å lære seg et språk når man kan flere andre språk, mener Kemp-Jacobsen.

Det mest utfordrende er å huske forskjeller mellom språkene, som kan være små, og å henge med på oppdateringer.

Han kjenner seg igjen i en manglende motivasjon blant klassekamerater for å lære seg å kode.

– Noen elsker det, noen hater det. Det er nok mange som føler frustrasjon overfor KI, forteller Kemp-Jacobsen.

Han er fornøyd med NTNUs behandling av KI og oppfatter det som at de læringsansvarlige bruker lite KI i undervisning.

– Det er kanskje slik at de som kan mest om KI er de som er mest kritiske til det, mener Kemp-Jacobsen.

KI som læringsassistent

Fabian Andberg går andreåret som byggingeniør. For han er formålet med koding litt mer utydelig, og han benytter gjerne KI i studiesammenheng.

– Mitt første møte med koding var på videregående. Jeg tok IT-fag fordi jeg hørte det var «chill», forteller Andberg.

Studenten mener det er utfordrende å slå KI når det kommer til å kode, men er enig med Morins resonnement om at det er viktig å forstå hva som blir skrevet.

– Jeg tviler på at manuell koding tilhører fremtiden. Jeg tror KI kommer til å gjøre mye av jobben, mener Andberg.

I jobbsammenheng håper han å slippe å bruke det aktivt.

– Jeg trenger ofte hjelp av KI til å komme i gang, men jeg leverer ikke en oppgave jeg ikke forstår hvordan ble løst, forteller Andberg.

Andberg forteller at han kan ha en tendens til å bruke KI ut av latskap, spesielt i eksamensperioden.

– Det krever veldig mye tid å lære. Det er lett å sette det til side for andre ting, spesielt når det er mange fag som konkurrerer om oppmerksomheten, forteller Andberg.

Koding havner gjerne nederst på lista over prioritert læring. Hans opplevelse er at mange av studievennene tenker det samme, og at det er utbredt bruk av KI til det meste. Andberg anerkjenner at læringsutbyttet påvirkes negativt.

– Man lærer jo ikke like mye, men jeg tenker det er stor sjanse for at KI er tilgjengelig i fremtiden, mener Andberg.

MINDRE SKEPTISK: Byggingeniørstudenten Fabian Andberg tenker at KI vil forbli nyttig i fremtiden.
Foto: Tobias Svendsen

Nødvendig i skoleløpet

Ifølge Kemp-Jacobsen er det å lære seg å kode noe som kan sammenliknes med å lære seg et nytt språk, og barn lærer nye språk enklere og raskere.

– Det å lære seg syntaks i koding kan sammenliknes med å lære seg grammatikk, sier han.

Å øke engasjementet rundt koding i skolen kan muligens styrke forståelse og gjøre det enklere å jobbe med mer avansert koding senere i yrkeslivet.

– Det er bra å oppmuntre elever til å prøve seg på koding. Å ha en hipp lærer med interesse for koding er viktig.

Også Andberg er enig i at koding bør ha en plass i den norske skolen.

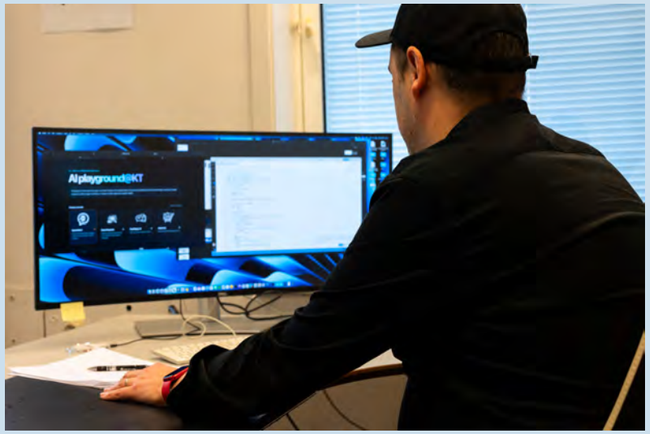
– Selv om KI kan gjøre mye av jobben, er det likevel viktig å forstå kode, og å få koding tidlig inn i utdanningen, mener han.

Mangel på tilstrekkelig opplæring i koding i skolen kan ha gitt koding mye av sitt litt negative rykte, skal vi tro Andberg og medstudentene som deler hans holdning til koding.

– Koding har til felles med matematikk at det er gøy når man får det til, men slitsomt og kjedelig når man ikke får det til, mener Andberg.

Starter man tidligere med koding, kan Python bli mindre pyton. Selv om det er hardt arbeid, er det full enighet rundt verdien av å kunne formulere seg på kodespråk.

– Jobber man hardt som student, får man det lettere i arbeidslivet, avslutter Morin. UD

EN GOD HJELPER: Morin bruker KI som et verktøy, men ikke uten å forstå det bakenforliggende.

TIL ARBEID OG HOBBY: Et av Morins mange prosjekter.

HUSK Å VÆRE SNILL DA BARN!
GLEDELIG
ALLEHELGENSAFTEN

Kommentar:

Mer enn bare en «guilty pleasure»

Dagens romantiske komedier mangler sjel, vågalhet og kreativitet. Publikum fortjener bedre.

MERON DANIEL
Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Karen Kurisaki-Sagberg

Som en som har romkomer som sin ultimate «guilty pleasure», ser jeg tilbake på filmene som kom ut på 1990- og 2000-tallet med et savn. Jeg hadde vært rik hvis jeg fikk en krone hver gang jeg tenkte «de lager ikke filmer som det her lenger» mens jeg nøt synet av Patrick Verona som synger for å vinne tilbake Kat Stratford i *10 Things I Hate About You*.

Romantiske komedier er klassikere. De er noe kjent og komfortabelt, litt som å komme hjem til en god og varm seng etter en lang vinterdag. Som kunstform gir romkomer en viss følelse av håp; man vet at det ender bra uansett hvor kaotisk verden ellers virker.

Man skal derfor være forsiktig med å undervurdere sjangeren. Ja, romkomer er enkle å se på, men noen ganger lengter man bare etter noe trygt og forutsigbart.

Mange av dagens mest kjente skuespillere, som for eksempel Julia Roberts og Ryan Reynolds, fikk en fot innenfor i Hollywood ved å spille i en romkom. Likevel virker det som om dagens skuespillere holder seg for gode for denne sjangeren, og de som fikk sitt gjennombrudd i den, skammer seg over det i ettertid.

Sjangeren får ikke respekten den fortjener, kanskje fordi den har unge jenter og kvinner som målgruppe. Man har sett noe lignende med internettfenomenet Booktok, som er nok et kvinnedominert miljø. De blir undervurdert og latterliggjort for sin interesse.

Bare fordi romkomer ofte ikke er auteurfilmer av ypperste kvalitet, betyr ikke det at man bør skamme seg over å like dem.

De fleste romkomer i dag blir ikke laget for det store lerretet, men heller for en eller annen strømmetjeneste som kun ønsker å lage noe fråtsbart de lett tjener penger på. De mangler rett og slett sjelen til tidligere romkomer.

Det blir ikke lagt inn den samme innsatsen som før. Kanskje er dette fordi romkomer blir sett ned på og redusert til «guilty pleasures» eller «chick flicks».

Nye filmer bruker pene fjes og klisjéer, ikke ulikt de gamle klassikerne. Men det de nye mangler er kreativitet og kjemien mellom hovedrollene. De følger den samme oppskriften og mangler vågalhet, som i *Anyone But You*.

Det som er litt av sjarmen med de eldre filmene er jo nettopp hvor kreative og absurde plottene er, men at hovedpersonene allikevel finner frem til hverandre, eksempelvis i *How to Lose a Guy in 10 Days*. De nye filmene sliter med å finne balansen mellom romantikk og komedie, og det er ikke ofte man genuint tenker at karakterene fortjener hverandre til slutt.

Filmene blir ikke like minneverdige og når ikke frem blant all støyen i popkulturen. Jeg kan ikke huske sist det kom ut en ny romkom som var så ikonisk at jeg siterte den sammen med vennegruppen min eller at en hovedkarakter fungerte som inspirasjon til halloweenkostymet.

Jeg savner å synes at en romantisk komedie har en god, skarp og ikke minst morsom dialog. Jeg savner å forelske meg i estetikken og følelsen filmen skaper. Jeg savner å se at filmene er laget med kjærlighet og lidenskap. Filmsjangeren fortjener bedre, ikke minst fortjener publikum også dette.

Kommentar:

Nei, Aasland, jeg vil ikke ha mer olje

Det er bemerkelsesverdig at Norges ferske klima- og miljøminister, Sigrun Aasland, allerede er ute i media og lover mer olje.

SYNNE NES HAGEN
Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Anders Køhl

I samme intervju sier hun at det er trist at så mange unge synes klimakampen er håpløs, og at ingenting skjer. Kombinasjonen av disse to utsagnene gjør meg både provosert og utrolig skuffet.

I utgangspunktet hadde jeg stor tro på vår nye minister. Aasland har bakgrunn fra blant annet miljøstiftelsen zero, og har tidligere sagt at det kreves en drastisk reduksjon i petroleum for å få kontroll på klimaendringene. Overraskelsen er derfor stor når hun nå stiller seg bak Arbeiderpartiets slagord «utvikle, ikke avvikle».

Forskningen er klar. Vi har allerede funnet mer olje og gass enn vi kan forbrenne om vi skal holde den globale oppvarmingen til under to grader. EU har også sagt tydelig ifra om at de ikke ønsker ny olje- og gassutvinning i nordområdene. Norges petroleumspolitikk er altså stikk i strid med klimaforskningens råd og våre internasjonale forpliktelser.

Å bruke enorme summer på å lete etter olje og gass vi ikke kan brenne dersom vi skal unngå de største konsekvensene av klimaendringene er respektløst med tanke på framtidens generasjoner. Mange tror at vi vil bli lutfattige dersom vi slutter med olje- og gassproduksjon. Rapporter fra SSB og Cicero viser derimot at stans i oljeletingen ikke bare vil redusere klimaendringer og gjøre norsk økonomi mindre sårbar når etterspørselen faller, det vil også ha liten effekt på både arbeidsledighet og inntekter.

Man skulle dermed tro at omstillingen til grønne energikilder hadde kommet lenger enn den har. Dessverre holdes den tilbake av oljenæringens innflytelse på politiske beslutninger og forskning. Equinor fremstiller seg som et «bredt energiselskap» som satser på fornybar energi, og en ny undersøkelse gjort av NRK viser at det er en generell oppfatning i befolkningen at 30 prosent av selskapets produksjon kommer fra fornybare energikilder. Hva tror du?

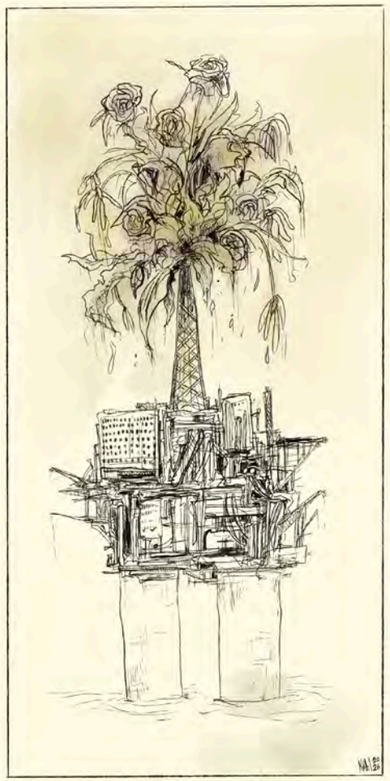
Vi har behov for kloke hoder i grønne næringer for å bygge en miljøvennlig økonomi og trygge arbeidsplasser, ikke i fossil energiproduksjon. Mange av disse arbeidstakerne utdannes nå, men de kapres av oljeselskaper som lokker med linjeforeningsspons og høye lønninger. Det kan til tider virke som Equinors favoritt-fritidssyssel er å leke «capture the student» på NTNUs campus. Og forresten, andelen av Equinors produksjon som er fornybar er i dag på ambisiøse 0,8 prosent.

Å fase ut ny olje handler ikke om å ofre økonomisk trygghet, men om å styre overgangen på en planlagt og rettferdig måte, og sikre at vi fortsatt har en sterk økonomi i en verden der olje ikke lenger er lønnsomt. Dette er fullt mulig å få til, men det krever innsats og vilje.

Gjennom historien og over hele verden har studentbevegelser hatt en nøkkelrolle i å presse fram sosial og politisk endring. I dag er det vanskelig å argumentere mot at en av våre viktigste kamper er å fase ut fossil energi og bygge bærekraftige samfunn. I disse samfunnene er det ikke rom for mer olje, som Aasland en gang sa. Jeg håper flere studenter vil være med og kjempe for at disse ordene blir tatt på alvor.

Fremtiden er viktigere enn oljepenger. På tide å bli oljefri.

Synne Nes Hagen er medlem i Den grønne studentbevegelse

Trondheim studentby 1967

– Mine timer fram til elleve om kvelden var fylt med mye gøy som interesserte meg, forteller Kirsten Schøyen om studietiden i Trondheim.

TEKST: Mina Østby Dahl | FOTO: Sigrid Hauge Nustad | ILLUSTRASJON: Thomas Vevle Bruknapp

Mobilen trenger bare å ringe to ganger før et energisk «god dag» høres fra den andre enden. Det er 80 år gamle Kirsten Schøyen som har plukket opp telefonen. For mange er hun et kjent fjes fra den gang gullrekka kun rullet på NRKs direktesending. Her jobbet hun som kanalvert i over 40 år.

Før den tid skulle hun erfare det hun selv refererer til som den beste tiden i det forrige århundret. I 1967 studerte hun historie og engelsk ved lærerhøyskolen i Trondheim. Vi spoler derfor tilbake til tiden da trikken stoppet ved Studentersamfundet, og Knutsen og Ludvigsens melodier ljomet i lokalene.

– Nå er det jo mange år siden jeg flyttet til Trondheim. Da du tok kontakt tenkte jeg: «Kjære vene, husker jeg noe da?», sier hun og humrer.

De gifte kvinnene på Singsaker

Frykten for glemselen skal imidlertid vise seg å være svært ubegrunnet. I 1967 hadde den da 21 år gamle jenten allerede hatt et opphold i USA, studert norsk på Blinderen i Oslo og forlovet seg. I Trondheim gikk det rykter om parboliger med eget bad på Singsaker studenterhjem.

– Der tror jeg jentene måtte ha en gutt for å komme inn, og så måtte du ha papirer på at du var anstendig, selvsagt, forteller hun.

Det forlovede paret giftet seg, og Schøyen fant sin plass blant de gifte kvinnene på Singsaker. Hun mimrer tilbake til varme måltider i kantinen, frivillige verv i studenterhjemmets kosegruppe og fester i underetasjen.

– Det var himmelen, altså. Jeg syntes det var helt fantastisk.

Hun husker tilbake til en gang hun skulle lese til en sen eksamen. De andre studentene hadde allerede tatt ferie og startet festen noen etasjer over.

– Det var det ikke akkurat stille og rolig. Da var det noen av oss som tok en hovedsikring, forteller Schøyen og ler.

FORVENTNING: 21 år gammel reiste hun til Trondheim for studier i historie og engelsk. *Foto: privat*

26 TIMER I DØGNET: Dagene fylles med lesing, eplehøsting og gåturer. Fortsatt er ikke dagene lange nok. *Foto: privat*

Diskusjonene på Studentersamfundet

Noen fortsatte festen i Bodegaen på Studentersamfundet. Beskrivelsen lyder kjent. Der skal det ha vært så mange steder at man fort kunne gå seg vill. Schøyen var derimot oftest å finne på «puben».

– Jeg syntes det var gøyere å sitte og prate.

På puben skal diskusjonene ha gått rundt bordet hele kvelden, og i Storsalen var det jevnlig duket for samfunnsrelaterte debatter. I fascinasjon og frustrasjon ville hun vite hva som lå bak meningene til alle og enhver.

– Jeg har nesten aldri klart å holde meg unna en god diskusjon. Det er fryktelig morsomt.

Schøyens utelivsvaner skal videre ha blitt preget av Kong Olav. Han fortalte at han alltid gikk hjem klokken elleve. Siden den gang dro Schøyen hjem med en gang hun ble trøtt.

– Hvis Olav kan, så kan jeg. Så fra da av sa jeg bare: «Kongen og jeg vil hjem klokken elleve», forteller hun muntert.

Kommentarer om redusert alkoholinntak og få våkne nattetimer hører med. Men Schøyen fortsatte alltid hjemover uten anger og grublet over kveldens foregående samtaleemner.

– Da jeg forsvant, hadde folk så mye annet å henge fingrene i, bokstavelig talt, ler Schøyen.

Foto: Fotogjengen ved Studentersamfundet i Trondhjem/NTNU Universitetsbiblioteket

En tid for tilfeldigheter og hardt arbeid

Høsten 1967 ble Schøyen vervet som frivillig i radiokanalen UKEsenderen. Sammen med andre frivillige dekket Schøyen arrangementene i Storsalen og stod for kåserier med musikk. Det ryktes om brev fra norske lyttere i Australia og besøk av Knutsen og Ludvigsen.

– Det hele var fryktelig gøy, sier Schøyen.

Snart ble hun ansatt i NRKs radio. Tross et ønske om 26 timer i døgnet, måtte tiden prioriteres til det som ga mest tilbake. I hjemmesydde langbukser av farens frakk pendlet Schøyen på en gammel sykkel mellom høyskolen på Kalvskinnet og NRKs kontorer i Prinsens gate.

– Mine timer fram til elleve om kvelden var fylt med så mye gøy som interesserte meg. Jeg klarte meg bra og syntes det var veldig stas, forteller Schøyen.

Hun skylder stort sett på tilfeldighetene for den vellykkede karrieren i mediebransjen, men etter litt betenkningstid slår det henne at det tross alt også var en del jobb. Hun mener likevel at det viktigste var å si ja til mulighetene som bød seg og jobbe deretter.

– Jeg pleier å si at livet er tilfeldigheter pluss litt hardt arbeid.

Professor Bulls historieleksjoner

Mange av kvinnene i Schøyens omgangskrets fikk barn tidlig i tjueårene. Schøyen hadde likevel en følelse av at det var andre ting hun ville få gjort før den tid. Schøyen grep muligheten, takket være en far som mente det var en selvfølge å studere.

– Jeg har tenkt i ettertid at det var viktige prioriteringer som jeg ikke ville vært foruten, sier hun.

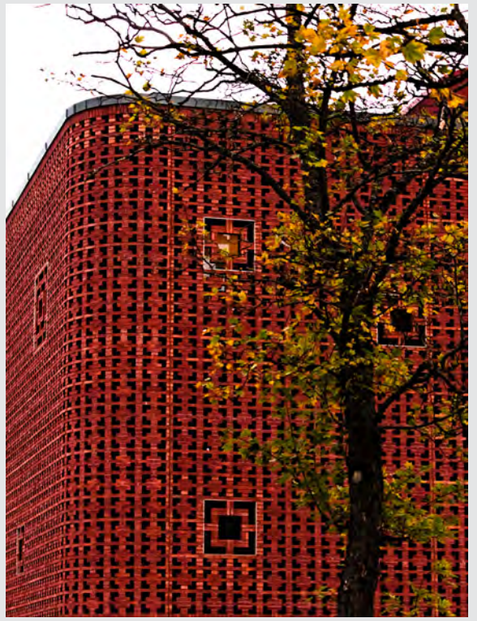
Selv om hun erkjenner at aktivitetene utenfor studiene er det hun husker best, har studiene også satt sine spor. På grunn av fascinasjonen for hvorfor verden så ut som den gjorde, falt valget naturligvis på historie ved lærerhøyskolen. Der ble spesielt én person viktig, nemlig Professor Edvard Bull (den yngre).

– Professor Bull var interessert i mennesker og presenterte historie fra vanlige folks liv. Han var nok med på å prege min sosialdemokratiske sjel, sier Schøyen.

Professor Bull skal ha langet ut om alt fra fysiologi til konger og statsledere. Ting han sa har fulgt Schøyen hele livet.

– Han mente at vi måtte sørge for å bli forstått, og så måtte vi sørge for at vi forstod. Nå er jeg 80 år, og fremdeles maser jeg om det, forteller Schøyen.

Etter Professor Bulls forelesning fortsatte higet etter forståelse i kantina på Kalvskinnet. Diskusjonene kunne vare til langt forbi middagstid. Mens de angivelig forspiste seg på skolens ertestuing, fortsatte Schøyens søken etter svar på hvorfor ting var som de var.

– Nesten alle problemstillinger er interessante hvis man setter seg ned, puster dypt og tenker: «hvorfor?», sier Schøyen.

Anledning for kontakt

Utenfor jobb og studier skal de mange menneskemøtene i stor grad ha preget livet i byen. Som forlovet student skal et liv på deitingmarkedet likevel ha vært ukjent for henne. Nå hører hun suksesshistorier om romantiske møter over internett som for noen leder til både giftemål og barn.

– Det er klart at det er kjempeflott, men det finnes levende mennesker også.

Schøyen mener det finnes mange anledninger til å komme i kontakt med folk, som man kanskje ikke utnytter.

Hun forteller om møter da hun handlet på Narvesen, ventet på bussen eller fikk blikkontakt med noen i butikken.

– Det er mennesker overalt. Det er jo nesten bare å velge. Så jeg ville møtt vedkommende og testet dem i det virkelige liv, slår hun fast.

Trivsel som rettesnor

Det sosiale fellesskapet skal imidlertid ha mye av æren for trivselen i studietiden. Noen venner kunne hun diskutere fag med, og andre kunne hun gå tur med. Noen ble borte på veien, mens andre fortsatt står henne nær. Hun funderer på hvorfor det ble akkurat sånn.

– Barndomsvennene mine kan jeg fortsatt prate med om det meste og gå tur med i stillhet uten at det er trykkende. Vi vet at vi stiller opp for hverandre dersom det er noe. Det er sånne verdier som utgjør en god venn for meg, konkluderer hun.

Schøyen tror at det å bevare de nære relasjonene er noe av det viktigste man kan gjøre for å trives med livet sitt. For å unngå stress i studietiden, hadde hun også et mål om å legge seg uten bekymringer for uferdige prosjekter.

– Trivsel har stort sett blitt min rettesnor. Det er faktisk lov å bruke tid på det som gir deg noe tilbake, altså, slår hun fast.

Om å gå sakte dit man skal

I dag bor Schøyen sammen med sin mann i et hyggelig område nært Oslo. Etter P2s morgensending møtes de hver morgen for en kopp kaffe på kjøkkenet. Sammen prater de om dagsformen og planene for dagen. Kanskje går de også en tur.

– Det er hyggelig å være sammen uansett hva vi gjør.

Nylig har de høstet epler og pærer i den gamle eplehagen. På kjøkkenet er det duket for syltetøy og kaker. Ellers benyttes dagene til lesning av aviser, sakprosa og skjønnlitteratur. Dagene er visst ikke lange nok nå heller.

– Det å være pensjonist er en gave så lenge man er noenlunde frisk. Så må man forsøke å bevare humoren da, legger hun til.

Fortsatt mimrer hun tilbake med takknemlighet for studietiden i Trondheim. Selv om hun ikke lenger kan reise så langt, eller løpe like fort, forsøker hun å fokusere på alt hun likevel har.

– Jeg kan fortsatt gå sakte dit jeg skal. Da får jeg til ganske mye, tenker jeg. UD

En varm klem i høstmørket

Dagene blir kortere, og eksamensperioden nærmer seg med stormskritt. Lys opp dagene med en gulrotkake fylt med alle høstsmakene.

TEKST og FOTO: Tora Elise Kraft

Det du trenger til kakerøren

- 3 egg
- 2,5 dl sukker
- 2 dl nøytral olje
- 3 ts kanel
- 3,5 dl hvetemel
- 1,5 ts natron
- 1,5 ts bakepulver
- 200 g revet gulrot (cirka to store gulrøtter)
- 100 g revet eple (cirka et eple)
- 100 g mørk sjokolade (helst 70 prosent)

ELEMENTENE: Ingrediensene fanger smaken av høst.

SYRLIG SØDME: Ostekremen med sitronsaft og -skall er en frisk kontrast til resten av smakene.

Det du trenger til ostekremen

- 100 g romtemperert smør
- 150 g naturell kremost
- 200 g melis
- 1 ss sitronsaft og revet skall fra en halv sitron

Fremgangsmåte

Vi begynner med kakerøren:

- Pisk egg og sukker sammen. Fortsett å piske mens du tilsetter oljen forsiktig i en stråle.
- Mål opp og bland mel, natron, bakepulver og kanel sammen. Sikt inn blandingen mens du rører til kakerøren er jevn.
- Vend inn gulrøttene og eplet med en slikkepott.
- Finhakk sjokoladen og tilsett den i røren. Et tips kan være å spare litt av sjokoladen og hakke eller rive den til pynt på glasuren.
- Hell røren enten i en smurt form eller en form dekket med bakepapir. Det kan være en springform eller en mellomstor rektangulær form.
- Stek kaken midt i ovnen på 180 grader i cirka 35 til 50 minutter, avhengig av ovnen din og kakens størrelse. Kaken er ferdig når du kan stikke en pinne i midten uten at det henger igjen kakerøre på den.

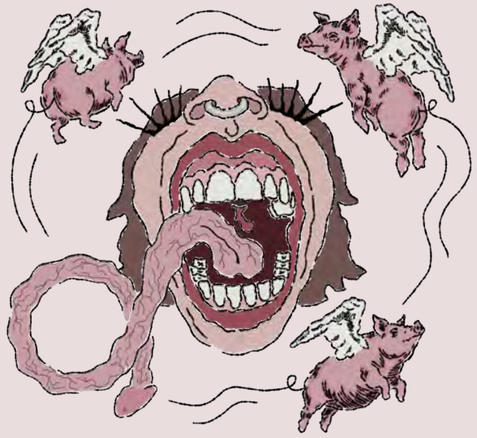
Mens kaken steker, kan du begynne med det viktigste: glasuren.

- Pisk romtemperert smør og kremost sammen. Det kan lønne seg å kutte smøret opp i mindre biter.
- Tilsett melisen og pisk forsiktig, her kan det bli mye melisstøv.
- Riv sitronskallet over blandingen og tilsett sitronsaften.

Vent til kaken er avkjølt før du smører på ostekremen, om du har tålmodighet til det. Nå har du en lun kake å kose deg med i høstmørket.

– Folk blir nevrotiske når de ikke får utfolde seg

Regissør Itonje Søimer Guttormsen har skapt noe annerledes med filmen *Butterfly*. Nå oppfordrer hun studenter til å tørre å skille seg ut.

TEKST: Lovise Hansine Røli-Gjervik | ILLUSTRASJON: Ida Johansen

Selv om hun er opptatt med Europa-turné for sin nye film *Butterfly*, har filmskaper Itonje Søimer Guttormsen likevel tatt seg tid til et intervju. Hun er en dame som liker å gjøre ting på en alternativ måte og har derfor noen gode råd for at studentene skal tørre å bryte ut av det enorme presset om å leve opp til samfunnets livsstilsidealer.

MIGRER: Itonje Søimer Guttormsen mener at alle yrker krever livserfaring, og at man ikke får dette av å sitte med nesa i datamaskinen. *Foto: Ingrid Eggen*

Det er ikke menneskene det er noe galt med

Hun fikk selv avslag første gang hun prøvde å presentere idéen til debutfilmen *Gritt*. Den ble stemplet som en diagnose og ikke en historie, noe Guttormsen tar sterk avstand fra.

– Folk blir jo nevrotiske når de er fanget i trange, menneskefiendtlige rom og ikke får utfolde seg.

Det er svært mange studenter i dag som er offer for det såkalte flink pike-syndromet og ikke tør å rømme fra sine egne trygge rammer.

– Det er ikke menneskene det er noe galt med, det er systemet, altså konsumsystemet. Jeg møter mange unge som har lite fremtidshåp. Vi er for opptatt av menneskelig press i stedet for å blomstre og utvikle oss.

Guttormsen mener at vi lever i en hard tid da digitalisering og KI bidrar til å legge et stort press på folk, og at vi er nødt til å utvide normalitetsbegrepet.

– Å knytte bånd i den fysiske verdenen er beredskap på alle måter, det redder oss fra den digitale trusselen.

Hun legger til en sterk oppfordring til studentene, som potensielt kan redde oss alle ut av den isolerte hverdagen med mobilskjerm, strenge normer og KI.

– Kom sammen og lag fellesskap lokalt. I oppmarsj, nå. Skap en klubb eller et kor – lesesirkel eller danseklubb. Gjør ting sammen. Ikke bare gå på fest. Dere må samhandle med andre.

Foto: NFI

Renate Reinsve med piercinger og gigadildo

Noe av det første som møter deg i *Butterfly*, er en veldig annerledes Renate Reinsve. Det tar en liten stund før man faktisk skjønner hvem som er på skjermen. Karakteren hennes, Lily, har nemlig piercinger i ansiktet, edderkopptatovering på halsen og blekede øynebryn.

– Det skulle synes at karakteren var dårlig til å ta vare på seg selv, og med hjelp av sminkør og kostyme fikk hun det godt til.

Kort tid etter at hun dukker opp på skjermen, går hun opp på en scene for å fremføre sin versjon av kunst. Hun står og lager lyder som passer bedre inn på et griseslakteri, samtidig som hun svinger frem og tilbake med en meterlang dildo som er festet mellom beinene.

Tok atten år å lage *Butterfly*

Guttormsen brukte atten år fra idéen om *Butterfly* oppsto til den kunne vises på kinosalene i Norge.

Hun skjønte fort at det var et for stort prosjekt å ha som sin debut. Dermed ga hun heller ut *Gritt* som sin første spillefilm, som var et litt mindre prosjekt. Det tok jo nemlig bare elleve år å fullføre i forhold til Butterflys atten år.

– I perioden det tok å lage *Gritt* fant jeg ut at metoden min er å jobbe med virkelige mennesker som spiller seg selv. Jeg gjorde grundig feltarbeid på Gran Canaria i over tre år, og jeg ble kjent med hele øya og over hundre mennesker.

Karakterene i *Butterfly* er spilt av ekte mennesker Guttormsen ble kjent med i løpet av disse tre årene på Gran Canaria. De eneste som er spilt av skuespillere er hovedrollene Lily, Diana og Vera, i tillegg til advokaten og Trylle-Terje.

– Jeg mener at dette skaper bærekraftige og virkelige miljø. Jeg oppdager mennesker jeg synes er spennende, og da vil jeg gjerne formidle dette videre.

Hun mener at studentene er for fastlåste til skjermene og vil heller at de skal tørre å gå ut i den virkelige verden.

EN SOMMERFUGL: Itonje Søimer Guttormsen (til venstre) på sett på Gran Canaria. *Foto: NFI*

– Gå ut i verden, snakk med fremmede og reis. Ta toget et sted. Ikke sitt med nesa i datamaskinen Alle yrker trenger at mennesker har livserfaring, ikke bare via medier, men som en del av samfunnet rundt seg.

Brenner for de unges kår

Guttormsen var imot den klassiske filmproduksjonen og ville gjøre produksjonen på sin egen måte. Dette viste seg å være den største utfordringen, men hun angrer ikke på valget sitt.

– Jeg ville bruke lilithistisk metode for filmproduksjon og jeg ville bruke god tid. Alle skulle få sove ut slik at de følte seg ivaretatt. Filmbransjen er jo lagd for å være veldig effektiv og litt militærisk, men jeg har brukt store deler av min karriere på å finne andre metoder for å gjøre det mykere.

Det er dermed håp for B-menneskene der ute som har lyst til å være med i filmbransjen, så lenge Guttormsen er regissør. Det er også viktig for henne å få frem til unge at man ikke trenger å være redd for å ende opp uten et fullverdig liv hvis man er utenfor familienormen.

– Jeg har ingen barn selv, for jeg har heller viet meg til kunsten.

På slutten har hun en siste oppfordring.

– Kom på kino. Se Butterfly. Opplev norsk film. Det er så mye bra som lages nå. Det er på kino at film er best, og så får man et fellesskap. Man kan selvfølgelig gå alene. Jeg liker best å gå på kino alene for min del. **UD**

Lilithistisk metode er en kunstnerisk metode for filmskaping og filmproduksjon utviklet av Itonje Søimer Guttormsen. Metoden er basert på nevroser som kompass for en mer sannhetssøkende, åpen og prosessorientert kreativ prosess, ifølge regissøren.

Teateranmeldelse:

NEI, DET ER IKKE *ET DUKKEHJEM* SLIK MAN KJENNER DET

Hvor går egentlig grensen mellom adapsjon og løs inspirasjon? Kepler har forbigått begge grensene og burde kalt forestillingen sin for noe annet.

TEKST: Eivind Karlsen Eines

FRA REALISME TIL ABSURDISME: Keplers Et dukkehjem kan heldigvis lene seg på kompetente skuespillere.
Foto: Vegard Eggen

Trøndelag teater tyvstarter Ibsenåret 2028 med friteatergruppen Kepler sin tolkning av *Et dukkehjem*. Kepler reklamerer med at Nora og Thorvald skal møtes i dag, i året 2026, med nåtidens tanker om frihet og kjærlighet.

Stemningen er lett og uformell på Trøndelag teater sin lille studioscene. Publikum inviteres til å sette seg på tre av fire sider av det opphøyde sceneplatået. Skuespillerne sitter allerede på scenen og anerkjenner publikum. Kepler gjør det tydelig at dette er moderne teater.

Nora og Thorvald forbereder seg til bryllup. De har invitert sine beste venner Kris og Vidar på middag to dager før bryllupet. Thorvald er en enkel mann og føler seg beæret som har Nora som partner, hans lille lerkefugl. Det er her likhetene mellom stykket og Ibsens original stopper.

Gjennom lange samtaler, humoristiske poeng om nåtiden og en brent and virker forestillingen svært distansert fra dens inspirasjon. Selve poenget til oppsetningen er overraskelsen som møter oss etter at halve tiden har gått. Det er en svært god og effektiv vending, men det går på bekostning av Ibsens egentlige tidløse budskap.

Man må hylle samtlige skuespillere. Selv om forestillingen er sjangermessig utfordrende, takler alle blandingen mellom realisme og absurdisme samt drama og komedie. Patrick Hilmar Ingvaldsen spiller Thorvald, og prestasjonen hans under vendepunktet er spesielt bemerkelsesverdig. Jeg kan ikke stole på noe denne mannen sier etter å ha opplevd dette «sviket».

Det er imponerende hvor mye regissør Arturo Scotti har fått til i den lille salen. Scenen flyter over til publikums lille amfi. Med seter plassert på hver side av scenen blir publikum tvunget til å involvere seg. Bruken av store lyselementer og store hvite duker gjør at scenen i tillegg føles endeløs.

Kepler kan skilte med svært godt gjennomført scenografi og teknikk. I det store vendepunktet blir moderniseringen nettopp moderne når film, lys og bevegelige deler overrasker. Forestillingen blir med ett noe mye større enn forventningsavklaringen tilsier. Sjokkfaktor nyttes til det fulle.

Det en sitter igjen med etter forestillingen, kommer helt an på forventningene. Ja, man er klar over at dette er en modernisering. Kepler forsøker desperat å fortelle deg at dette ikke er *Et dukkehjem* slik nordmenn kjenner det. Men dette er ikke *Et dukkehjem* slik noen kjenner det.

Forventer man et humoristisk og moderne stykke teater, kommer man til rett plass. Dersom man derimot forventer å komme til kjent budskap og stil og få et nytt syn på klassikeren, kommer man til å forlate salen svært skuffet.

Filmanmeldelse:

Sense and Sensibility

– En vel gjennomført film om søsterskap, kjærlighet og skuffelse

Georgia Oakley skildrer både fornuft og følelser på mesterlig vis.

TEKST: Nora Skårsmoen Øverland

Omslag: United international pictures

De fleste er kjent med Jane Austens følelsesladde fortelling om søstrene Dashwood. Den nye adapsjonen legger seg nært romanen. Familien er etterlatt med tom lommebok etter farens død, og søstrene forlater velstand i bytte med et enklere liv på landet. Mellom fortvilelse og flytting finner søstrene hver sin potensielle ektemann og fylles av den håpløse kjærlighetens forventning.

Trenden med å modernisere tidløse klassikere er noe å undre seg over. Hvorfor modernisere en klassiker når hele poenget er at den skal være nettopp tidløs? Likevel blåser Georgia Oakley nytt liv i Jane Austens visjon ved bruk av naturens lys og omgivelser i et vidt bildeformat. Manusforfatter Diana Reid har modernisert språket i Austens originale verk på en naturlig måte.

Det er forfriskende å se natur på lerretet. Ikke bare de grønne britiske slettene eller stråene som blafrer i vinden, men også skuespillerne med usminkede ansikter, bustete hår og hovne øyne etter kjærlighetssorgens gråt. Det jordnære formatet gjør at publikum kjenner seg igjen i både karakterenes sprudlende personligheter og verkende sorg.

I filmatiseringen fra 1995 er søstrene Dashwoods lengsel etter å finne kjærligheten hos rike menn i fokus. Den nye adapsjonen handler også om søstrenes kjærlighet for hverandre.

Det er rørende å se forholdet mellom Marianne og Elinor, spilt elegant av Esmè Creed-Miles og Daisy Edgar-Jones. Her ser vi kvinnelige skuespillere på sitt beste gjennom en ømhet og tålmodighet kun et søsterskap kan vise.

Foto: United international pictures

Selvfølgelig er ikke den kjente og kjære romantikken helt borte. Edward Ferrars spilles av George MacKay som på galant vis balanserer mellom det som er usagt og åpenbart i relasjonen til Elinor. De har en gjensidig forståelse som er både sår og fin, en balanse som neppe hadde blitt vellykket uten såpass gjennomførte skuespillerprestasjoner.

Et kjent ansikt dukker opp på skjermen. Nordmannen Herbert Nordrum spiller fremragende som oberst Brandon, en stille og sjenert mann som på sitt vis forsøker å sjarmere Marianne. Nordrum gjør nok en god fremtreden.

Lange scener med diskret instrumental musikk fremhever enhver følelse i filmen. Kjærlighetens eufori kjennes som sommerfugler i magen, og nervøsiteten føles ut i fingertuppene.

Publikums hjerter verker i takt med Dashwood-søstrenes. Det er publikums oppgave å ta imot fortellingens budskap om å være åpen for livets følelser både i romantiske, vennskapelige og familiære relasjoner.

Det skal sies at jeg som 22-årig kvinne er midt i filmens målgruppe i motsetning til de fnysende mennene som satt i samme kinosal som meg. Du bør la deg bli revet med av filmens følelser og den vakre historien.

En dårligere versjon av *Gone Girl*

Michael Showalter leverer en skuffende psykologisk thriller med *Verity*.

TEKST: Meron Daniel

SKUFFENDE THRILLER: Filmen får ikke fanget opp den til dels underholdende essensen til boken. *Omslag: SF Norge*

Dakota Johnson spiller hovedrollen som Lowen Ashleigh i adapsjonen av Colleen Hoovers *Verity*. Hun er en forfatter på randen av økonomisk ruin etter å ha pleiet sin syke mor. Lowen får plutselig et drømmetilbud av Jeremy Crawford (Josh Hartnett) om å skrive ferdig bokserien til hans suksessrike kone Verity (Anne Hathaway), som ikke kan fullføre den selv.

Verity, som resten av Colleen Hoovers forfatterskap, er uengasjerende. Filmens svakheter ligger for eksempel i dens hullete plott i tillegg til dens vage slutt, som bare er latskap fra filmskaperne fordi den er direkte hentet fra kildematerialet. Likevel var boken langt mer underholdende enn filmen, så regissør Showalter skuffer med denne adapsjonen.

Mange av scenene som gjorde boken nervepirrende, ble kuttet ut i filmen, noe som gjør at den ikke bør kalles en thriller. Den er direkte tam i forhold til boken, som ikke er god til å begynne med.

De få øyeblikkene i filmen som skal skremme publikum, er billige «jump scares» og er svært forutsigbare. Dette gjør at filmen føles kjedelig og uendelig lang. Man ble fristet til å plukke opp telefonen, noe som er første gang undertegnede har opplevd på kino.

Filmens forsøk på realisme hadde derimot en positiv innvirkning. Filmen setter opp Verity som en populær forfatter ved å inkludere klipp fra populære prateprogram og podkaster som blant annet intervju i *Call Her Daddy* og *Hot Ones*. Samtidig kan denne verdensbyggingen fort gjøre filmen utdatert, siden den fokuserer på hva som er i vinden akkurat nå.

Enda Anne Hathaway sitter i rullestol og er katatonisk 90 prosent av filmen, spiller hun mye bedre enn Dakota Johnson når hun først får en replikk. Johnson lider av noe annet enn «resting bitch face», nemlig «resting bored face», som karakteren selv innrømmer i filmen. Hun er vanskelig å lese, og den dårlige dialogen i filmen hjelper heller ikke.

Det er lite kjemi og spenning mellom Lowen og Jeremy. Hele affæren deres virker halvhjertet fordi karakterene mangler dybde. Man sitter derfor og lurer på om de i det hele tatt liker hverandre.

Når filmen prøver å være spennende, får vi uinteressante scener mellom disse to. Samtidig er det andre sidekarakterer som man kunne ha valgt å fokusere på, for eksempel sykepleieren som pleier Verity eller Verity og Jeremys sønn.

Filmen føles uoriginal og tam. Det virker rett og slett som om filmskaperne bare har sett på *Gone Girl* i halvsøvne og bestemt seg for å lage noe lignende. Man synes nesten synd på skuespillerne, for de gjør bare sitt beste ut fra det manuset de har blitt gitt. Så spar pengene dine, bare gå og se *Gone Girl* i stedet.

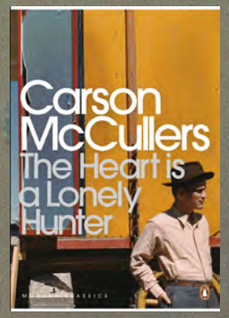

Korte bøker du aldri kommer til å holde kjeft om

Oskar Westerlin har begynt å lese bøker. Bokanbefalingene hans er likevel middelmådige. Her er noen bedre forslag.

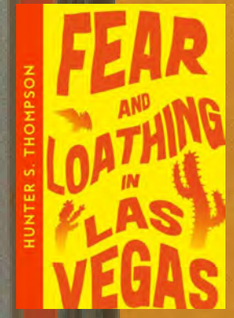
TEKST: Aya Mefredzh | ILLUSTRASJON: Hanna Jeanette Bjørkhaug

The Heart Is a Lonely Hunter (1940) av Carson McCullers

Omslag: Taylor & Francis

Fear and Loathing in Las Vegas (1971) av Hunter S. Thompson

Omslag: Fourth Estate Ltd

Spectres of Marx (1993) av Jacques Derrida

Omslag: Penguin Classics

McCullers' novelle er en av de mest hjerteknusende skildringene av ensomhet og jakten på nestekjærlighet. Boken følger John Singer, som både er blind og døv. Singer har en særegen evne til å vise medfølelse overfor menneskene rundt seg. Likevel er det få som tar seg tid til å faktisk forstå Singer på et emosjonelt plan. Med sitt antifascistiske standpunkt fremmer denne boken dagsaktuelle politiske budskap og et innblikk i den menneskelige psyken.

I søttitallets Amerika finner vi Raoul Duke og hans advokat Dr. Gonzo på en reise for å oppnå den amerikanske drømmen. Begge hovedkarakterene våre tar en myriade av narkotika: alt fra syre og amfetamin til meskalin. Skrivemåten speiler dopinntaket til Duke. Desto mer rusa jeg-personen er, jo mer manisk er formidlingen. Dukes tankekjør har substans, men samtidig ikke. Det sykeste med boken er at det er en hybrid av ekte historier og fiksjon.

Vil du føle deg som den mest opplyste personen på vorset? Da er denne boken for deg. Sjangeren er politisk filosofi der Derrida viser historisk allusjon til Karl Marx. Selv om den vestlige modellen ikke erkjenner Marxisme, blir den fortsatt hjemsøkt av ideologien. Derridas viktigste poeng er at fortiden etterlater et evig gjengklang i nåtiden grunnet fortidens uoppfylte løfter. Man kan være hvor som helst på den politiske aksen for å finne nytte i denne boken. Uansett løfter Derrida utallige synspunkt man aldri har tenkt på.

SUSER AVGÅRDE: et dypdykk i 30-årskrisen

Dramaet er et glimrende generasjonssportrett av hvordan man ikke takler overgangen til voksenlivet.

TEKST: Magnus Toralf Sandnes Remme

Foto: Ymer Media

Inspirert av deLillos' tekstunivers vender Rikke Gregersen endelig blikket bort fra serier og entrer filmverdenen. Med *Suser Avgårde* som regidebut viser Gregersen at norsk film har en lys fremtid i vente.

Filmen følger fire venner fra Oslo i overgangen til 30-årene som sliter med en myriade av problemer. Overgangen til voksenlivet, kjærlighet, ensomhet og usikkerhet for framtiden står sentralt.

Hva vil det egentlig si å vokse opp? Kanskje *Suser Avgårde* har et svar på det store spørsmålet som så mange andre har prøvd seg på før? Filmen gir oss et rått innblikk i hvordan prosessen kan ta form. Og innblikket er ærlig, kleint, morsomt og tragisk.

Gjennom søken etter å vokse opp hiver protagonistene seg ut i uheldige situasjoner de enten er *for* kjent med fra før eller aldri har vært i. Typisk 30-års krise med andre ord.

30-årskrisen er kjennetegnet av nye hobbyer, eksistensiell frykt for fremtiden og unødvendig spontanitet. *Suser Avgårde* fremstiller det akkurat som det burde, som en klisjé karakterene egentlig er fullt klar over.

Man finner neppe de siste puslespillbitene på backpacking i Asia, i en ny tatovering, i tarotkortbunken eller på joggetur.

Agnes er hekta på av-og-på-eksen, til tross for at han har unngått noe seriøst i ti år. Emilie føler tidspresset på å ha det gøy mens hun fortsatt er ung. Daniel løper sin vei, og Kasper klarer ikke å sette ord på hva han egentlig ønsker.

Mangelen på emosjonell intelligens er slående, men ikke ugjenkjennelig. Hvis det er dette kjærligheten har å tilby når man bikker 30, frister det mer å bli en religiøs asket.

Ikke la deg lure av *Sigurd fåkke pult* eller *Hellerudsvingen*, fordi overraskende nok er det karakteren til Steinar Hallert som er mest rasjonell. Hallert er fortsatt sitt naturlige kleine og humoristiske jeg, men han presterer godt når han må være seriøs også.

Skuespillerne mestrer kunsten å være foran kameraet. Alle leverer en gjennomgående troverdig prestasjon som puster liv i manuset. Håndtering av kroppsspråk, dialoger og individuelle scener er ikke noe problem.

Virkemidler i form av filmtekniske grep og fortellerteknikker er flittig brukt, og særlig bruken av speil er genial. Vi får reaksjonene til alle involverte parter, som gjør dialogene farlig ekte. Der mye norsk film er karakterisert av sterile samtaler, tilbyr *Suser Avgårde* et friskt pust med ekte, vonde og morsomme dialoger.

Mot slutten av filmen tar protagonistene et oppgjør med seg selv. Kanskje har de kommet forbi kvartlivskrisen og er klare til å bli voksne med stor V? Det er i hvert fall tydelig at alle sitter igjen med usikkerhet, anger og ensomhet.

Når du går ut av kinosalen, føler du nok på det samme som Agnes, Emilie, Daniel og Kasper: at livet sjelden er enkelt å navigere, og at alt bare suser av gårde.

Diverse artister – SUSER AVGÅRDE

Rikke Gregersens nye film *Suser avgårde* sementerer deLillos' tidløshet gjennom sårbare og vakre nytolkninger av et av Norges mest folkekjære band.

TEKST: Simen Lerstad

Albumomslag: MOTLYS Universial Music AS, Norway

Å covre deLillos er litt som å pusse opp et hus ingen egentlig ba deg gjøre noe med. Sangene har for lengst fått sin plass i norsk kulturarv, og nettopp derfor er det vågalt å forsøke å puste nytt liv i dem.

Når originalene sitter så godt plantet i den kollektive hukommelsen, skal det lite til før en coverversjon føles overflødig. Musikerne bak *Suser avgårde* gjør heldigvis mer enn å gjenskape låtene. De tør å gjøre dem til sine egne og lykkes med god margin.

No. 4, ULD og Daufødt er blant artistene som har fått bryne seg på deLillos-katalogen, og heldigvis virker ingen av dem særlig interessert i å høres ut som originalen. På låten «Suser avgårde» er det først ULD som tar rattet med sitt gjenkjennelige piano og trekkspill.

Uttrykket er nedstrippet og folkemusikalsk før No. 4 overtar og trekker låten over til popsjangeren. På papiret kunne sjangerbyttet fort blitt påtrengende, men her skjer det så uanstrengt at man knapt merker når den ene tolkningen glir over i den andre.

Det føles derfor mindre som at to artister deler en deLillos-låt, men heller at sangen sakte skifter form underveis. Det er et av albumets beste eksempler på hvordan deLillos' melodier tåler å bli dratt langt bort fra utgangspunktet uten at de mister identiteten sin.

Albumets virkelige høydepunkter er derimot «Glemte minner» og «Fuglen». Førstnevnte synges av Sarah Francesca Brænne, som også spiller hovedrollen i filmen. «Glemte minner» er allerede blant deLillos' sterkeste skildringer av kjærlighetssorg, men i Brænnes hender får låten en ny sårbarhet.

Der originalen rommer den velkjente deLillos-melankolien, føles Brænne sin versjon mer naken og umiddelbar. Hun synger ikke som om hun forsøker å måle seg med Lars Lillo-Stenberg, men som om teksten tilhører henne selv. Det gjør vondt på en annen måte, og i sine beste øyeblikk er hennes versjon faktisk sterkere enn originalen.

«Fuglen» får æren av å avslutte albumet og fungerer praktfullt som et punktum. Passende nok er det også her flest artister samles. No. 4, ULD og Daniela Reyes slår følge med deLillos selv, og resultatet er en siste samling rundt pianoet mens rulleteksten går.

Det kollektive uttrykket kler en låt som kretser rundt menneskets eksistensielle vansker, og tematikken speiler samtidig filmens handling på vakkert vis. «Fuglen» blir dermed mer enn bare albumets siste spor. Den samler både artistene, musikken og filmen i én og samme avslutning.

Kanskje er det nettopp her deLillos' tidløshet blir tydeligst. Over tre tiår etter at mange av låtene først så dagens lys, kan nye stemmer fortsatt finne noe nytt i dem. *Suser avgårde* puster dermed ikke bare nytt liv i gamle klassikere. Albumet viser at det fortsatt var liv i dem hele tiden.

ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

Tøyen Holding er fortsatt rause med sausen

Duoen har tatt en pause fra pausen, og nå er de tilbake på «ærbe» med nytt album etter tre lange år.

TEKST: Erlend Omland og Oliver Aarhaug Andersen
FOTO: Birk Mehammer
ILLUSTRASJON: Hanna Jeanette Bjørkhaug

De setter seg i sofaen og gjør seg klare for intervjuet.

– Kjører du solbriller? Spør Daniel Yalew Steinset, bedre kjent som Mest Seff.

Fredrik Øverlie, også kjent som Fredfades, tar på seg et par fasjonable solbriller.

– Jeg er så sliten, jeg må ha solbriller, svarer Fredfades.

Det oser av pondus fra Tøyen Holding, og det blir med en gang tydelig at Mest Seff og Fredfades er akkurat slik som de rapper: fete.

DETTE ER TØYEN HOLDING

Mange har nok lurt på om Tøyen Holding er fra Tøyen, et spørsmål vi selvfølgelig stiller.

– Jeg er fra Oppsal, sier Fredfades.

Heller ikke Mest Seff er fra Tøyen.

– Og jeg er fra Lambertseter, forteller Mest Seff.

Men det er ikke tilfeldig at de heter Tøyen Holding.

– Vi ble kjent, og så endte vi opp med å tilfeldigvis kjøpe leilighet ved siden av hverandre. Det ble et geografisk samlepunkt for oss. Vi har bodd i området rundt Gamle Oslo og Tøyen i 16 til 17 år. Det er der vi lever, forteller Mest Seff.

Siden Tøyen Holding kjøpte leilighetene har de blitt noen av de mest definerende skikkelsene på den norske rappscenen. Det hele startet med det selvtitulerte albumet i 2017, som raskt oppnådde kultstatus.

Med *Tøyen Holding 2* fra 2020 og *Tøyen Holding 3* fra 2023 under beltet, regnes nå Tøyen Holding som tungvektere i industrien. I september i år slapp Tøyen Holding sitt fjerde album, *Tøyen Holding 4 Ever*, som har blitt godt tatt imot både av fans og kritikere.

THE ALCHEMIST SOM INSPIRASJON OG FEATURE

The Alchemist, en av de mest innflytelsesrike produsentene i hiphop, har tidligere fungert som en inspirasjon for duoen.

– Jeg har hørt på The Alchemist siden jeg begynte å kjøpe musikk, egentlig. Det er ganske lenge. Da både under hans eget navn, men også på låtene til mange av de han har produsert for, svarer Mest Seff.

Videre forteller Mest Seff at han har brukt mange av The Alchemist sine beats.

– Tidligere har jeg skrevet mye rapp utenom Tøyen Holding, og da funker det bra å få testet versene sine på noen bra beats, da blant annet *Rapper's Best Friend 1–5*. Jeg er veldig glad i mye av det han produserer, og at han fortsetter å fornye seg selv, forteller Mest Seff.

Fredfades er inspirert av The Alchemist som produsent, spesielt for rappere fra New York. Nå er han ikke lenger kun en inspirasjon for duoen, men også en del av musikken deres. Duoen fikk òg med rapperen Boldy James.

– Vi ble satt i kontakt gjennom vår gode venn Clovis Ochin som var i Oslo med dem, og da var de gira på å bli med på skiven. Alan (The Alchemist) kom forberedt med linjer, mens Boldy tok det mer på sparket, svarer Fredfades.

SUKSESS OG ØSTERSKONTROVERS

Fra oppveksten på østkanten til utsolgte konserter – Tøyen Holding har gjort det stort. Og de gjør det tydelig for publikum at livsstilen de rapper om, er en livsstil de innehar. Ser man for eksempel på Instagram-kontoen til Fredfades, blir man møtt med bilder av oransjevinsmaking, lekre retter og en stor mengde østers.

Det er mulig å tenke at denne fornemheten kun er et skuespill. På søken om å finne ut hvem Tøyen Holding er bak fasaden, stiller vi et ganske simpelt spørsmål: liker Tøyen Holding egentlig østers?

SMILER: Studentenes kreative spørsmål overrasker duoen.

– Ja, så klart vi liker østers. Ellers hadde vi ikke brukt penger eller tid på det, svarer Fredfades med et seriøst tonefall.

Det var vanskeligere enn som så å avdekke fasaden, altså.

Apropos østers, Tøyen Holding er ikke bare kjent for sitt forhold til havets delikatesse, men også til dels beryktet.

– På Øya delte vi ut 800 østers og hadde med servitører og full pakke. Det føltes som en milepæl for hva vi kan få til i en konsertsammenheng. Vi jobbet mye med idéen. Maten ble en del av det visuelle, som er en stor del av musikk- og tekstuniverset vårt. Det var kult å kunne spille videre på det, forteller Fredfades.

Men det visuelle på konserten ble kanskje litt annerledes enn det de hadde tenkt. I etterkant har det gått rykter om at det var mange i publikum som ble matforgiftet. Fredfades blir opprørt med en gang det nevnes.

– Nei, det er piss. Det er hundre prosent piss. Da er det den samme personen som spiser mat fra et dosete. Vi hadde en person som sjekket alt det, og han er nøye på det. Og den batchen der, den var veldig nøye.

KOMPETENT: Fredfades lager beatene til Tøyen Holding.

Fredfades legger ikke skjul på at det fortsatt irriterer ham.

ALT FRA JOKKE TIL DUA LIPA

Når det kommer til «guilty pleasure»-låter, er duoen splittet. Fredfades stiller seg kritisk til konseptet.

– Jeg mener de dårlige sangene jeg liker ikke er en «guilty pleasure», det er ekte nytelse. Ellers hadde jeg ikke likt det, ikke sant?

Mest Seff utbroderer videre om konseptet.

– Jeg hører mye på ting som ikke er hiphop: etiopisk jazz og funk, for eksempel. Jeg har òg et sterkt forhold til Jokke. Hans tekster er helt motsatt av det jeg holder på med, ikke noen rim. Han hadde en ærlighet om mye ekstensielt som han leverte kjempebra, synes jeg.

Videre forteller Mest Seff at han kan høre på Dua Lipa i bilen hvis han og familien skal stikke og bade, men da rulles gjerne vinduene opp istedenfor ned.

HVORDAN SKIVENE BLIR TIL

Noe som skiller duoen fra resten av rappscenen i Norge er de treårige pausene mellom hver skive, og de har en egen prosess for å lage låtene.

– Vi kommer inn i studio, hører på beats, bygger vers og setter dem sammen.

Spørsmål fra studenter

Jakten på å finne ut av hvem Tøyen Holding egentlig er, fortsetter. Vi har samlet spørsmål fra studenter som kanskje avduker den tilsynelatende nonchalante fasaden.

VIN ELLER VINYL?

– Plater, definitivt, svarer Fredfades. Mest Seff nikker bekreftende.

BIFF ELLER SPLIFF?

– Hver dag? Da må det bli spliff, svarer Mest Seff fornøyd.

MEST SEFF, HVA ER DET DU HOLDER?

– Hva jeg holder? Jeg holder jo liv i god hiphop.

HVA BETYR TØYEN HOLDING? HVILKE HOLDNINGER ER DET DERE TØYER?

– Det har egentlig ingenting med holdninger å gjøre, svarer Fredfades.

– I universet vårt skal vi sparke alle veier, hvis det er en slags holdning. Tøyen er kanskje litt strikken for hva som anses som for snevert til å ikke snakkes om i tekstene, svarer Mest Seff.

HVILKEN TØYEN HOLDING LÅT TROR DERE SJAMAN DUREK LIKER BEST?

– Godt spørsmål. Hva er den mest svevende låten vi har? Kanskje introen på Tøyen Holding 2, svarer Mest Seff.

Fredfades vil også svare på spørsmålet.

– Ja, kanskje det. Det er jo også sample av svigerfaren hans, nå avdøde, «rest in peace», Kong Harald, som er på den introen. Sjamanen har jo kjærlighet for ham, svarer Fredfades.

Vi har alltid materiale å jobbe med, så vi kommer raskt i gang, forteller Fredfades.

Videre forteller duoen om at de deler tekstfiler. Mens andre starter i studio med produksjon av beats og tekst, skriver de hele tiden.

– Vi skriver ofte og møtes innimellom. Hvis du skriver noe som er veldig bra på to til fire linjer og beholder det i en tekstfil, trenger man ikke noe mer. Det er ikke noen vits i å tvinge inn seksten linjer.

Alle låtene til duoen er skrevet over mange år. Fredfades lager sjelden beats i studio, nesten alltid på forhånd.

– Jeg sender beats til Mest Seff fortløpende, så han vet hva jeg holder på med. Så møtes vi, ser over beats og tekster sammen, finner de røde trådene og skriver det siste man trenger av fyll for å sette det sammen. Det meste blir ferdigstilt på forhånd, forteller Fredfades.

Det gikk lenge rykter blant fansen at *Tøyen Holding 3* var deres siste album, men duoen ble trukket tilbake til studio én gang til.

– Det føltes kanskje som en endestasjon for oss, men vi dvelte ikke veldig mye mer over det. Vi fortsatte og merket at det føltes naturlig å jobbe videre og se hva det kunne bli til, svarer Mest Seff.

Når det kommer til spørsmålet om *Tøyen Holding 5* kommer, ser Mest Seff lurt på oss.

– Ingenting er skrevet i stein. UD

The Impossible Green

– In Search of Impossible Green

The Impossible Green har funnet seg selv, gitt at det umulige er mulig.

Albumomslag: Die With Your Boots On Records

TEKST: Martin Tjelde Haga

De har tidligere blitt omtalt som Trondheims beste band i Adresseavisen, turnert landet rundt og på få år opparbeidet seg en solid fanskare. I vår sprakk nyheten om at samtlige medlemmer i bandet var blitt innlemmet i Åge Aleksandersens nye band Svarttrosten. Nå er The Impossible Green aktuelle med sitt tredje studioalbum, som foreløpig er deres beste.

I motsetning til tidligere utgivelser merker en raskt at bandets sound har gjennomgått et skifte. Der man i det første albumet kunne trekke paralleller til grupper som The Band og Allman Brothers Band, samt linjer til The War On Drugs i det andre albumets tittellåt, søker tilsynelatende bandet seg noe nærmere britisk syttitallsrock i dette tredje. Det være seg alt fra The Rolling Stones til Led Zeppelin, om en leter dypt nok i sistnevntes katalog.

Tittellåten «In Search of Impossible Green» åpner ballet med et kraftfullt riff som det virkelig er trøkk i. Her oser det av selvtillit – hvilket bandet får utløp for også gjennom resten av albumet, som i større grad preges av et uraffinert og røffere lydbilde. Det er en noe enkel, men samtidig trygg og oppskriftsmessig rockelåt som setter stemningen umiddelbart.

Låten «Farewell America» var nok ikke tiltenkt Ståle Solbakken og hans gutter etter tapet mot England under sommerens verdensmesterskap i fotball, men den ble kanskje spilt. Den fungerer dog som et politisk budskap hvor bandet tar større avstand fra den amerikanske kulturen og den sounden som en gang formet dem.

Teksten er velskrevet, tar et tydelig standpunkt og byr på referanser til amerikanske rockelåter, slik som «Born To Run» av Bruce Springsteen. Det synges om at kjærligheten er borte, og at skuffelsen er stor. Linjene «you gave hatred a crown» og «I miss that beautiful sound» snakker for seg selv.

Til tross for steget bort fra røttene og americana-stempelet, har ikke sounden forsvunnet helt. Mathias Angelhus' karakteristiske vokal er stødig som alltid. Låtene er like gitardrevne som før, og synergien i bandet virker å være bedre enn noen gang. Særlig låten «Shalalala With You» vekker nok nostalgi hos de som lot seg rive med av bandets debutalbum.

Trondheims-kvartetten har også fått plass til et knippe kjærlighetslåter på albumet. I balladen «Anything» synger Angelhus om at han ville gjort alt for vedkommende han synger om, mens «Regular Romeo» omhandler det å være en atypisk elsker.

«Fast Track, Slow Decay» runder av det hele i det som kan kalles en verdig avslutning. Albumets lengste låt tar lytteren med på en reise hvor tempoet gradvis skrus opp og instrumentene legges på lag for lag. Bevegelse virker som stikkordet for låten, hvilket underbygges av linjene «keep the wheels rolling» og «we're bound to be in motion» i det første verset. Videre synger Angelhus om at han er en berg-og-dal-bane og et pariserhjul.

Låten når sitt klimaks mot slutten idet et munnspill introduseres – et nyervervet instrument i bandets arsenal. En kommer ikke utenom at Angelhus trolig har latt seg inspirere av Bob Dylan vokalmessig, noe som ytterligere forsterkes av munnspillet.

De har, til tross for sin unge alder, allerede på kort tid rukket å bli rockelegender på hjemmebane og et friskt pust til norsk rockemusikk. Neste år drar de utenlands, trolig med et håp om et internasjonalt gjennombrudd i bagasjen.

Kulturkalender

Eksamen nærmer seg med stormskritt. Det finnes bare én (eller ni) måte(r) å overleve den på.

Halloweekend

Når? 30. og 31. oktober
Hvor? Samfundet
Tradisjonen tro inviterer Samfundet til en av årets desidert største fester. Forskjellen fra tidligere år er at Samfundet endelig har tatt lærdom av billettmangelen og utvidet festen med en hel dag. Programmet er stappet med blant annet kostymekonkurranse, «silent disco», rave og spøkelseshus. Dette pleier å være populært, så her gjelder det å være rask.

Dobbelvisning: *Thelma (2017)* og *De Uskyldige (2021)*

Når? 31. oktober, klokken 16:30
Hvor? Cinemateket
Eskil Vogt får æren av å være stjernen under Cinematekets allehelgensaften. Fire timer *Thelma* og *De uskyldige* vil garantere at halloweenstemningen blir et faktum. Begge filmene er sterke norske bidrag til moderne skrekkfilm, og både Vogt og Trier viser hvorfor de er blant de fremste filmskaperne i Norge.

Konsert: *Segn og skrøner - ein eventyrleg aftan med Snaustrinda*

Når? 5. november, klokken 20:00
Hvor? Vuelie, Samfundet
Snaustrinda er husets egne folkemusikkband og skal endelig ha konsert igjen. Denne gangen formes konserten rundt sagn og eventyr, og bandet spør seg selv: «Er alle disse sagnene ekte?». Hvordan dette tar en musikalsk form, må du finne ut av selv, men det er nesten garantert at Snaustrinda vet akkurat hvilke tangenter de skal trykke på for å bevise sine påstander.

Konsert: Unge Nyanser

Når? 6. november, klokken 19:00
Hvor? Rådhussalen, Trondheim folkebibliotek
Unge Nyanser er en samlingsarena for de klassiske musikerne fra den utøvende musikkutdanningen på NTNU. Studentene tar saken i egne hender for å gjøre klassisk musikk mer tilgjengelig. Denne aftenen spiller de i både mindre og større ensembler.

Lyskonsert i Domen

Når? 6. november, klokken 20:00
Hvor? Nidarosdomen
Høstmørket har endelig inntatt byen og lysere tider er langt inn i fremtiden. I mellomtiden vil Trondheim Symfoniorkester invitere til et lysglimt i selveste Nidarosdomen. Lovnadene fra TSO selv omfavner alle tempo og stemninger. Men om klassisk ikke er tingen for deg, kan du likevel oppleve storslått trøndersk historie i en spektakulær lyssetting. Selvfølgelig er det også en studentpris som du kan benytte deg av.

Samfundsmøte: (rek) Tor Grande om campussamlingen på NTNU

Når? 7. november, klokken 18:00
Hvor? Storsalen, Samfundet
Har du lest Under Dusken i løpet av de siste årene? Eller sett ut av vinduet i en Gløs-forelesning? Da må du ha fått med deg at NTNUs campuser skal samles. I den anledning vil selveste rektor Tor Grande omsider svare på studentenes spørsmål om den mildt sagt kontroversielle prosessen. Her er det bare å komme seg til Storsalen for semesterets garantert mest fullstappede Samfundsmøte.

Konsert: Sa_G

Når? 7. november, klokken 21:00
Hvor? Havet arena
Gunhild Roel Jønnum (ja, det er hennes egentlige navn) inntar endelig Trondheim og Havet. Sa_G kan skryte av en Spellemannpris for albumet Gunhild i 2025 og en Bendiksenpris fra 2026. Hvis disse er kilder du stoler på, burde du benytte deg av Havets tilbud. Hun kan i hvert fall skilte med en sterk kombinasjon av R&B, høye hæler og blekede øyenbryn.

Ballett: *Romeo og Julie*

Når? 10. november, klokken 18:00
Hvor? Store sal, Olavshallen
Grand Kyiv Ballet kommer til Trondheim for én kveld med selveste Shakespeares Romeo og Julie. Med dansere fra hele verden vil en tidløs historie fremstilles med fantastisk koreografi, elegant scenografi og følelsesladet historiefortelling, ifølge Olavshallen selv i hvert fall. Dette er en sjelden mulighet for Trondheims befolkning.

Siste åpningshelg

Når? 13. og 14. november
Hvor? Samfundet
Eksamensperioden skal omsider overfalle vårt kjære røde hus når Samfundet stenger for semesteret. Vi oppfordrer alle studenter til å ta en verdig avskjed med Cassa Rossa. Helgen byr på Marit Larsen og DOGMODEXSUPERFØKK, i tillegg til faste slagere i form av musikkviss, karaoke og semesterets siste samfundsmøte.

Radiorevolt.no

Dette er en reklame fra Radio Revolt, som er en del av Studentmediene i Trondheim sammen med Under Dusken.

RADIO REVOLT

Det nyeste fra Radio Revolt!

Live på radiorevolt.no
eller som podkast på Spotify

Hjem | Musikk | Underholdning | Kultur | Morgen

Høy pols

«Reolo lokker»
Fredag 16. oktober slapp Reolo nytt album: Følgefeil. Vi var på workshop og slippkonsert, og vi fikk til og med satt oss ned med karene selv. I dag spiller vi utvalgte låter fra platen og konserten, og vi viser frem intervjuet vi fikk gjort med dem. Vil du høre hva Reolo selv har å si om musikken sin? Lytt!

Filmofil

«Filmokrati»
Er du glad i både film og politikk? Eller er du kanskje den typen som «deeper» enhver film du ser med vennene dine på deres bekostning? Fortvil ikke! Vi i Filmofil har en splitter ny episode dedikert til alt mellom politikk og film. I denne episoden diskuterer vi om all film er politisk, politiske temaer innenfor film og hvilken film partiet KrF er? I studio hører du fra Henning, Jens og Vilde<3.

Ja Til!

«#34 Kjør debatt!»
Skal man velge en ordfører basert på aura eller politikk? Det viser seg å være et mer komplisert spørsmål enn statsministerne i Ja Til! skulle trodd. Etter en hard politikertrening der Sigurd må forsvare seg selv etter observasjoner av at han dytter småbarn, kommer vi frem til at de nye statsministerne kan tåle en mediestorm. Men takler Eira en mildt rigget debatt? Hør på nyeste episode om du ikke støtter vold mot barn og oljeboring.

ARKIV

Status på campussammenslåing 11.januar 2005.

8. februar er nemlig D-dag for styret ved NTNU og samlokaliseringshåpet. Da skal styret vedta om prosjektet er liv laga. De ansatte ved NTNU har hele tiden vært mildt sagt skeptiske til en samlokalisering av NTNU, og har kritisert ledelsen for å ha hastverk. Nå sier flere dekaner seg enige.

– 8. februar er det etter min mening ikke mulig å fjerne usikkerheten ved prosjektet. Det betyr for meg at vi da enten får et definitivt «nei», eller kun et betinget «ja» til samlokaliseringen, sier Dekanus Torbjørn Digernes ved fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT-fakultetet).

Og dette er gjennomgangsmelodien blant dekanene.

– Et klart «nei» går det kanskje an å komme til, men et klart «ja» vil det ikke bli. Det vil være for mye som er uavklart, hevder Dekanus Petter Aaslestad ved det historisk-filosofiske fakultet (HF-fakultetet).

Dekanus Gunnar Bovim ved det medisinske fakultet er enig.

– Jeg ser mange positive sider ved en samlokalisering, men jeg føler ikke vi er kommet dit at vi kan bestemme oss for at «ja, dette gjør vi», konkluderer han.

SAMLOKALISERING: DETTE HAR SKJEDD

Februar 2002: På et styremøte stemte NTNU-styret mot å flytte HF- og SVT-fakultetet til Øya, i en rokade der sykehuset og universitetsklinikken ble flyttet til Dragvoll.

April 2003: Styret vedtok at bibiliotek på Dragvoll er førsteprioritet på nybygglista. Samtidig ble det understreket at NTNUs langsiktige mål er å flytte dagens dragvoll-aktiviteter til Gløshaugen-området.

Vår 2004: Det nye regimet i Trondheim kommune signaliserte at ei samling av høyere utdanning i midtbyen vil være en styrke i byutviklingen. Samtidig er Dragvoll-området attraktivt for boligbygging. Dermed kan et salg av Dragvoll finansiere nybygg på Gløshaugen.

April 2004: Studenttinget vedtok å støtte samlokalisering av NTNU, og sa nei til nytt bibliotek på Dragvoll, fordi dette, etter deres skjønn, ville hindre flytting.

Juni 2004: Styret vedtok å intensivere prosessen med å utrede en eventuell samlokalisering.

September 2004: Rektor nedsatte Hestnes-utvalget, som skulle utrede de «faglige og universitetspolitiske problemstillingene knyttet til en eventuell samlokalisering». Samtidig skulle universitetsdirektør Per Ivar Maudal utrede om en samlokalisering er arealmessig, økonomisk og politisk mulig.

Oktober 2004: De ansatte leverte ei liste til rektor med 620 underskrifter i protest mot flytteplanene.

Desember 2004: Hestnes-utvalget la fram sin rapport for styret. Universitetsdirektørens rapporter om økonomi, framdrift og areal ble også lagt fram. Til tross for prosjektets usikre økonomi, valgte styret å gå videre med saken frem til styremøtet 8. februar.

DETTE SKJER FRAMOVER

Desember 2004 - januar 2005: Hestnesutvalget presenterer rapporten sin for fakultetene.

17. januar: Studentrepresentant Maria S. Fjellstad i Hestnesutvalget og prosjektdirektør Inge Fottland orienterer studentene om samlokaliseringen.

19. januar: Debattmøte om samlokaliseringen på Studentersamfundet kl. 19.00.

24. og 25. januar: NTNUs ledermøte på Røros skal behandle samlokaliseringsspørsmålet.

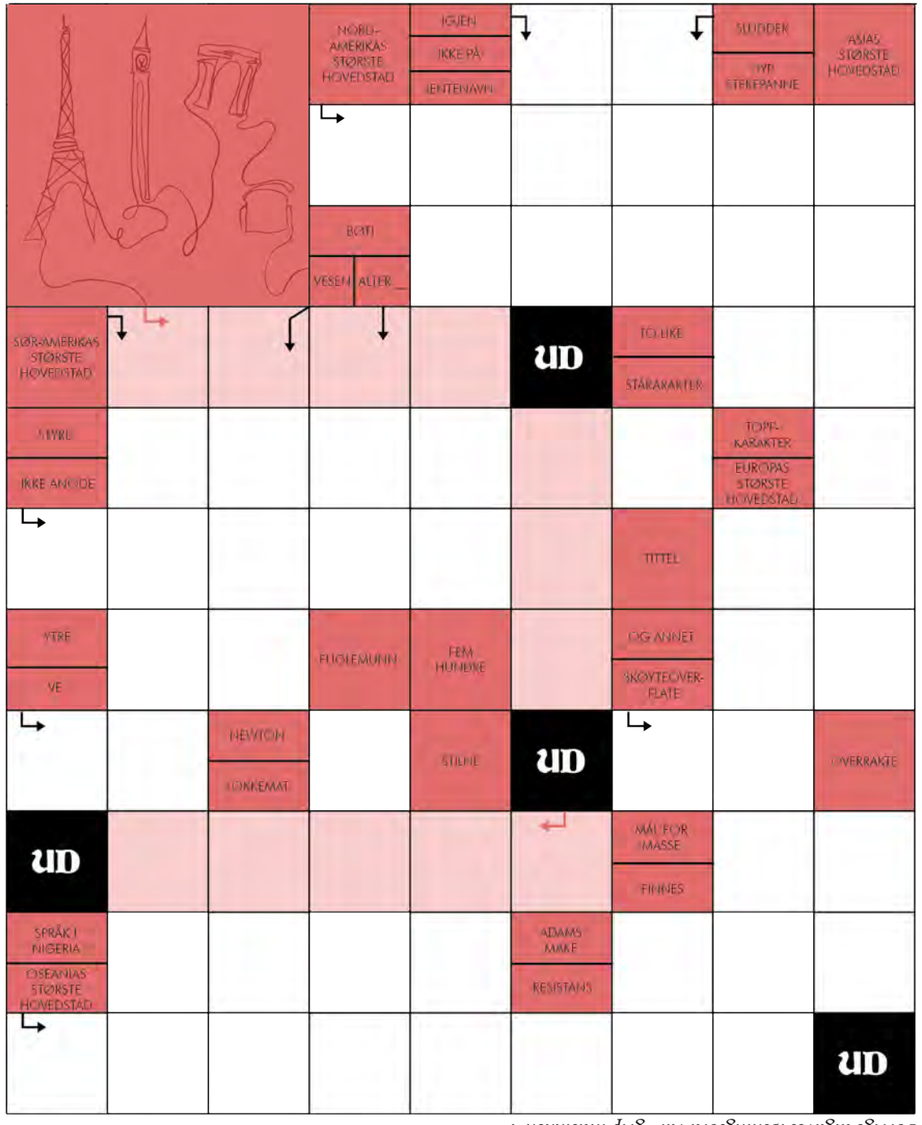
27. januar: Studenttinget har møte på Samfundet kl 18. Der skal studentenes holdning til samlokalisering avgjøres. Alle studenter har tale- og forslagsrett her.

28. januar: Høringsfrist for fakultetene og Studenttinget.

8. februar: Styremøtet skal ta en endelig avgjørelse om NTNU skal videreføre samlokaliseringsprosjektet.

KRYSSORD

TEKST: Ingve Aleksander Hetland | ILLUSTRASJON: Anders Køhl

Forrige utgaves løsningsord var «grip musikken».

Send inn løsningsforslaget til avisredaktor@studentmediene.no innen 11.11.2026 og vær mer i trekningen av en flott premie!

HALLOWEENKVISS

KVISSMESTER: Hans Einar Tuhus Fuglum

1. Fra hvilket land kommer Halloween opprinnelig fra?
2. Hva gir liv til Frankensteins monster?
3. Hvilket album er er Michael Jacksons mest solgte?
4. Hva er en Jack O lantern?
5. Hvilken alternativ Halloweenfeiring er det blant andre pinsevennene foretrekker?
6. Hvilken seriemorder har hovedfokus i 12 av 13 filmer i *Halloween-serien*?
7. Hvem regisserte filmen *Ondskapens hotell (The Shining)*?
8. Hvem skrev boken *IT*?
9. Hvilket land kommer Dracula fra?
10. Hvilken farao sin grav sies å ha forbannet de som åpnet den i 1922?
11. Hvilken kristen helligdag kommer dagen etter Halloween?
12. Hva brukes et Ouija-brett til?
13. Ifølge populær folketro, hvordan kan et menneske bli til en varulv?
14. Hvilken amerikansk seriemorder var den opprinnelige «killer clown» ?
15. Hva heter kortene som brukes til å spå fremtiden?
16. Hvor mange ble henrettet for hekseri under hekseprosessene i Salem?
17. Hvilket maleri ble stjålet fra Nasjonalmuseet under åpningen av OL i 1994?
18. Hvor mange *Scary Movie*-filmer er det laget?
19. Hvilket mytologisk vesen drives bort av kors og hvitløk?
20. Hva heter parasitten fra tv-serien *The Last of Us*?

1) Irland 2) Elektrisk sjokk 3) *Thriller* 4) Gresskar med lys i 5) Hallovenn 6) Michael Myers 7) Stanley Kubrick 8) Stephen King 9) Romania 10) Tutankhamon 11) Allehelgensdag 12) Å snakke med de døde 13) Ved å bli bitt av en varulv 14) John Wayne Gacy 15) Tarotkort 16) 19 personer 17) «Skrik» 18) 6 filmer 19) Vampyrer 20) Snyteklubbe (Cordyceps)

HVOR KJØPTE DU HALLOWEENKOSTYMET DITT?

ILLUSTRASJON: Malin Aagård Hansen

0–5 poeng:
TEMU

Kostymet ditt er dårlig for planeten og av lav kvalitet. Ingen kreativitet er lagt inn i kostymet, og det mest skremmende på festen kommer til å være giftgassene som kostymet ditt avgir.

6–10 poeng:
ARTILÆLL

Kostymet ditt er av dårlig polyester og lite inspirerende. Ingen er særlig imponert. Kostymet ditt er ikke farlig for liv og helse, men det er en dyr penge du betaler for den forsikringen.

11–15 poeng:
BRUKTBUTIKK

Gjenbruk er bra. Du får mulighet til å være kreativ og mulighetene er uendelige. Det er dessverre en risiko for at klærne forblir urørte resten av året.

16–20 poeng:
KLESSKAPET

Du imponerer med dine idéer og ditt brede referansegrunnlag. Med litt hjelp fra forrige utgave av Under Dusken kan du både redde planeten og spare penger. Halleluja!

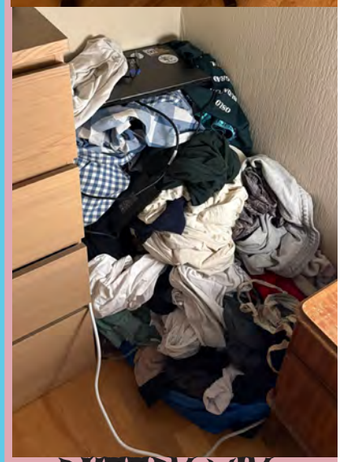
fra lavtysk (erting krenking og så videre)

SPITPOSTEN

Registrerer
…at vi er alle NTNU-studenter
…at mens vi enda har dem
…at hva smalt så høyt?
…at redaktørvervet ut av din hånd, journalist
…at hvis me ska ta den
…at eg har faktisk venner eg også
…at ja særlig
…at kviss er Dusken sin undergang
…at Dusken mister integritet
…at pliiiiiiiiiiiiis munnkurv på avismøte
…at ekkokammer
…at mannequin-challenge er in igjen btw
…at horete å spise sesam på hølet en mandagskveld
…at I*** har spredd smittsom sopp på smia
…at jeg er hvit
…at aquevit
…at hvor mye harefot skal til for at det er en lykkeamulett?
…at det er ikke volum det går på, det er antall
…at stor klump med lårhår
…at vil ikke at barna skal bruke stoff
…at nå skal jeg ruse meg
…at barack obomba
…at jeg synes ikke det er sant
…at jeg drikker mye jeg
…at penile dysmorphophobia
…at tysk horunge og fransk horunge
…at evakuering av mage
…at heter det kLITToris på Steinkjer?
…at klitoris dental
…at morra di er ultraprossesert
...at musa kjentes rar ut
... at påtroppende by the way
...at dette skal prøves
...at skjedesekret
...at mistenker at mens er flere sekreter
...at ansred tapte mot oppmann
...at oppmann blir likevel slått av dama
...at pirumbanken har falt. Peio eier byen
...at min kåte ræv kunne aldri gitt blod
...at opererer ikke med fast partner
...at Magnus Carlsen kan flytte tårnet sitt til G-punktet mitt
...at glemte tannkosten min hjemme så i kveld blir det penis
...at trengs 42 tørk for å vite at man bare trengte 41
...at slapp i fonten

GUTTEN MIN

Print og klipp ut Ainnersen for good luck

FINN

Artig syngeglad gutt søker BPA

(Brukerstyrt Pirum-assistent)

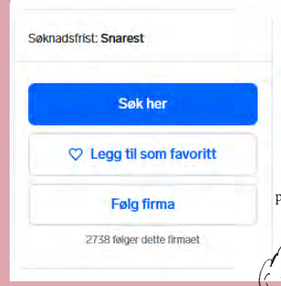
Jeg er en aktiv gutt som liker å synge og henge med gutta. Men jeg har en del utfordringer i hverdagen. Eksempelvis med personlig hygiene, husarbeid, kommunikasjon med det motsatte kjønn og å forstå sosiale koder.
Jeg søker nå etter en BPA som kan bli min hverdagshelt. Du må kunne bistå meg med daglig stell, rydding og følge til og fra aktiviteter.

Jeg søker deg som er:
- Dame 16-22 år
- Blond og koselig
- Pliktoppfyllende
- Lydig
- Glad i klemmer

Vi tilbyr:
- Sang
- Backshots
- Traume- og risikotillegg

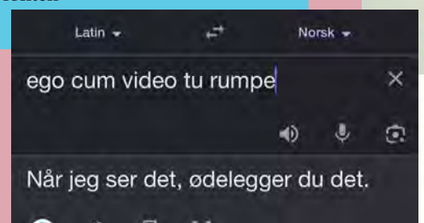
Og egentlig bare det...

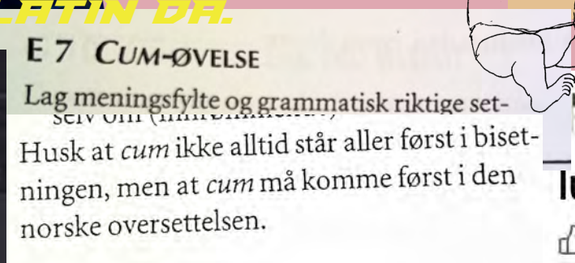
Aktuelle kandidater kontaktes fortløpende.

LÆRE LATIN DA.

E 7 CUM-ØVELSE

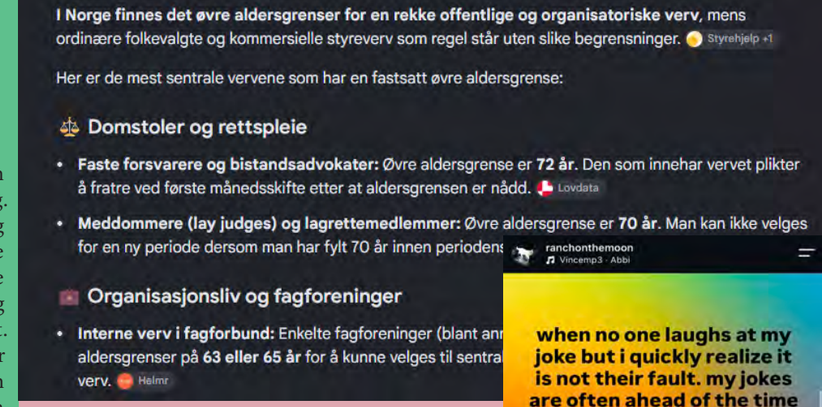
Lag meningsfylte og grammatisk riktige setselv om (min[illegible])

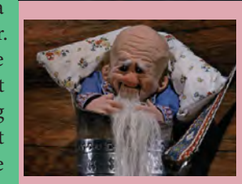
Husk at *cum* ikke alltid står aller først i bisetningen, men at *cum* må komme først i den norske oversettelsen.

Standup med Strindens - langdrygt show med god pausemusikk

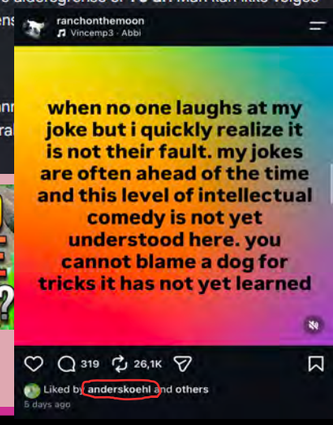
TEKST: Mari-Johanna Riifer, musikkjournalist i Spitposten

Våre utsendinger fra Spitposten bivånet konserten med Strindens Promenade Orchester nå på fredag. Dessverre må vi kunne si at det ble en unødvendig lang og traurig affære. "Konserten", eller nærmere bestemt standup-showet, bar preg av veldig lite musikk og helt ekstremt lange kleine "sketsjer" og forsøk på monologer med humoristisk tilsnitt. Strindens er flinke til å spille, men når musikken blir pauseinnslaget og ikke hovedfokuset på konserten er det kanskje på tide for våre stripete venner å ta en revurdering på hvor deres faktiske evner ligger. Vår journalist fikk dessverre bare med seg de første 2 timene av konserten, før hun sovnet. Hvorvidt Strindens klarte å gå inn for landing på en verdig måte vites derfor ikke - men vi våger å synse i at avslutningen kanskje traff like godt som de øvrige punchlinene i showet, heller dårlig.

Se for deg dette scenarioet: Både kroppen og sjelen din er i kjemisk ubalanse etter den solide dosen verbale hagleskudd mandagens fitteblekkamøte var fylt med. Herunder en påstand om at din forsøkte innsats i fitteblekka, totalt ulønnet og frivillig vel og merke, er å anses som ubrukelig. Enkelte gikk så langt som å insinuere at din seksjon muligens burde avskaffes på sikt, samt at alle seksjonsmedlemmene burde lyses fredløse. Hadde dette bare vært et hypotetisk scenario, og ikke den harde realiteten som slo deg i trynet på mandag.

Det er klart at den edruelige avgjørelsen du tok om å gå til innkjøp av Sesam-mat i etterkant av møtet ikke kan forklares av noe annet enn en sviktende virkelighetsoppfatning som følge av den induserte psykosen dette fittemøtet må ha utløst, slik at samtlige som deltok i denne aktiviteten ikke kan anses som annet enn utilregnelige på gjeldende tidspunkt.

Du bringer ymse deler av sesams sortiment med deg opp til hølet, og stapper det desperat i deg for å dempe den intense sulten som har bygget seg opp de siste timene. Dog dreier nok ikke dette seg primært om å fylle magesekken, men er vel heller et forsøk på å fylle det dype tomrommet i sjelen din som antakelig var der fra før, men som møtet definitivt klarte å utvide.

De første bitene var nærmest euforiske, og ga deg dessverre et falskt håp om et lys i enden av tunnelen. Det mest naive du gjorde, var å tro at denne falafelrullen kunne redde deg. Underveis ante du en klump i halsen som for hver bit vokste seg større. Her kunne du med fordel stoppet opp og kjent etter på om det er denne skjebnen du vil velge. Spesielt da du fikk et uomtvistelig signal fra universet i form av en kraftig brekning. Men nei. Til tross for alle kroppslige HMS-varsler, insisterte du på å fullføre det kulinariske prosjektet du uheldigvis hadde satt i gang. Det hele endte i en lite verdig seanse over doskålen.

Siden du nå uansett hadde nådd bunnen både fysisk og spirituelt, kunne du like gjerne avslutte mandagen med å helle nedpå noen Dahls og danse hemningsløst til Gangnam style.

FITTEMANDAG I FITTEBLEKKA

Si din mening, vinn gavekort på 1000 kr

Hva vil du lese i Under Dusken? Vi vil høre fra deg!
Skann QR-koden og svar på en kort undersøkelse, så er du med i trekningen av et gavekort på 1000 kr!

Svarfrist er 15. nov

Skann koden og bli med i trekningen!